

შპს მისო ლიდერკრედიტი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

და

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განსაზღვრა

თანდართულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელია შპს მისო ლიდერკრედიტის ხელმძღვანელობა.

ეს პასუხისმგებლობა მოიცავს:

- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;
- ფინანსური აღრიცხვის შესაფერისი პოლიტიკის შერჩევას და მათ თანმიმდევრულ გამოყენებას;
- დასაბუთებული და წინდახედული სააღრიცხვო შეფასებების გაკეთებას;
- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების დაშვების საფუძველზე, თუკი რეალური მდგომარეობა შეუსაბამო არ ხდის ამ დაშვებას;

მენეჯმენტი აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- შექმნას, დანერგოს და შეინარჩუნოს შიდა კონტროლის ეფექტური სისტემა;
- აწარმოოს ადგილობრივი კანონმდებლობის შესაბამისი სააღრიცხვო ჩანაწერები;
- მიიღოს მისთვის გონივრულობის ფარგლებში ხელმისაწვდომი ყველა ზომა, რათა დაიცვას კომპანიის აქტივები;
- თავიდან აიცილოს და აღმოფხვრას თაღლითობა და სხვა დარღვევები.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის მიერ:

ზაზა ნარაკიძე

დირექტორი

შპს მისო ლიდერკრედიტი

თარიღი: 15 ივლისი, 2020

თეონა მოხევიშვილი

მთავარი ბუღალტერი

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა შპს მისო ლიდერკრედიტის მენეჯმენტს

პირობითი მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს მისო ლიდერკრედიტის და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში „ჯგუფი“) თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე კონსოლიდირებული სრული შემოსავლების, კონსოლიდირებული კაპიტალში ცვლილებებისა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებებს წლისათვის, რომელიც დასრულდა ზემოთ აღნიშნული თარიღით, აგრეთვე კონსოლიდირებულ მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებსა და სხვა ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, გარდა "პირობითი მოსაზრების საფუძველი" აბზაცში განხილული საკითხისა, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით და შეესაბამება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს (ფასს).

პირობითი მოსაზრების საფუძველი

კომპანიის აუდიტის პროცესში დაგადგინეთ, რომ სესხების შესაძლო გაუფასურების რეზერვის მოდელი არ შეესაბამება ფასს 9-ის ("ფინანსური ინსტრუმენტები") მოთხოვნებს, კერძოდ: კომპანია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით ვადაგადაცილებულ დღეებს იყენებს სესხების ჯგუფებად დაყოფის მიზნებისთვის (Loan Staging), რაც წარმოადგენს არასრულ მოდელს ფასს-ის მიხედვით შემუშავებულ ინსტრუქციასთან მიმართებაში, რომელიც ვადაგადაცილებული დღეების გარდა მოდელირებისთვის ასევე იყენებს მრავალ სხვა კრიტერიუმს როგორებიც არის: საკრედიტო რეიტინგის ცვლილება, რესტრუქტურულიზაცია, საგადასახადო შემოწმება, სესხების წინსწრებით დაფარვა, ლიკვიდურობა და ა.შ. ამას გარდა, კომპანიის მიერ გამოყენებული სტანდარტული განაკვეთები არ შეიცავს ისეთ კომპლექსურ პარამეტრებს, როგორებიცაა: სამომავლო დეფოლტის ალბათობა (PD), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) და დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია (EAD). ამ პარამეტრების არარსებობა მოდელში თავისთავად გულისხმობს იმას, რომ სესხის დარეზერვების პოლიტიკა არ შეიცავს საპროგნოზო მაკროეკონომიკურ ინფორმაციას, რომელიც ფასს 9-ის ერთ-ერთი აუცილებელი მოთხოვნაა.

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - "აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე" - ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ ჯგუფისგან ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსისა (IESBA კოდექსი) და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს საქართველოში; გარდა ამისა, ჩვენ შევასრულეთ ამ ნორმებით და IESBA ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისი საფუძველია ჩვენი აუდიტისათვის.

სხვა ინფორმაცია, რომელიც არ არის ფინანსური ანგარიშგება და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნა

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია მმართველობით ანგარიშში, მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას. საუარაუდოდ, მმართველობითი ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოადგენთ მასზე.

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა (გაგრძელება)

სხვა ინფორმაცია, რომელიც არ არის ფინანსური ანგარიშგება და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნა (გაგრძელება)

ჩვენ მიერ ჩატარებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

მენეჯმენტისა და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას მენეჯმენტს ევალება, შეაფასოს ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან დაკავშირებული საკითხები, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მენეჯმენტს განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებლები არიან ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის შესახებ, რომ წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს არსებით უზუსტობას, მათ შორის გამოწვეულს თაღლითობით ან შეცდომით, და გავცეთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებულ ნებისმიერ არსებით უზუსტობას. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა თუკი გონიერულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოყენების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტის პროცესში აუდიტორის მიერ პროფესიული მსჯელობის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორ ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.

- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.

- ვაფასებთ მენეჯმენტის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, მენეჯმენტის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა (გაგრძელება)

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე (გაგრძელება)

- დასკვნა გამოგვაქვს მენეჯმენტის მიერ ანგარიშგების საფუძველად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ორგანიზაცია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.

- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურას, მის შინაარსს და ახსნა-განმარტებითი შენიშვნებს. ამასთან ვაფასებთ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციები და მოვლენები უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვასთან ერთად, ვაწვდით ინფორმაციას აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა, ვადების და ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მიხეილ აბაიაძე / სერტიფიცირებული აუდიტორი / პარტნიორი

ფირმის რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-F-320544

აუდიტორის რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-A-865011

თარიღი: 15 ივლისი, 2020

თბილისი, საქართველო

შპს მისო ლიდერკრედიტი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

	შენიშვნა	31-დეკ-19	31-დეკ-18
აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	7	5,860,884	6,046,405
გაცემული სესხები	8	47,273,063	21,317,653
საგადასახადო აქტივები	9	608,256	-
აქტივის გამოყენების უფლება	10	2,134,650	-
ბირითადი საშუალებები	11	918,869	478,363
არამატერიალური აქტივები	12	105,202	124,130
გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები	13	1,465,541	1,367,661
სხვა აქტივები	15	615,571	553,620
სულ აქტივები		58,982,036	29,887,832
ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	16	32,529,055	8,643,160
გადასახდელი გადასახადები	9	-	57,127
საიჯარო ვალდებულება	10	2,228,234	-
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	14	15,706	35,503
სხვა ვალდებულებები		104,371	68,537
სულ ვალდებულებები		34,877,366	8,804,327
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	17	6,600,000	5,300,000
გაუნაწილებელი მოგება		17,504,670	15,783,505
სულ კაპიტალი		24,104,670	21,083,505
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		58,982,036	29,887,832

ზაზა ნარაიძე

დირექტორი

შპს მისო ლიდერკრედიტი

თარიღი: 15 ივლისი, 2020

თეონა მოხევიშვილი

მთავარი ბუღალტერი

თეონა მოხევიშვილი

შპს მისო ლიდერკრედიტი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

სრული შემოსავლების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

	შენიშვნა	2019	2018
საპროცენტო შემოსავალი		7,975,896	6,816,467
საპროცენტო ხარჯი	18	(1,830,106)	(1,435,689)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		6,145,790	5,380,778
საკომისიო შემოსავლები		384,561	428,442
შემოსავალი ჯარიმებიდან, წმინდა		1,632,902	2,483,044
მოგება/(ზარალი) სავალუტო ოპერაციებიდან		403,599	254,318
სხვა ხარჯი	19	(2,725,315)	(89,714)
სხვა შემოსავალი		166,530	389,945
საოპერაციო შემოსავალი		6,008,067	8,846,813
საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები	20	(4,298,949)	(2,708,399)
საკომისიო ხარჯები		(19,786)	-
ცვლილება სესხის გაუფასურების რეზერვში		(266,032)	259,948
უცხოური ვალუტით მიღებული მოგება/(ზარალი)		626,809	135,844
მოგება გადასახადებამდე		2,050,109	6,534,206
მოგების გადასახადი	14	(328,944)	(872,816)
მიმდინარე წლის მოგება		1,721,165	5,661,390

ზაზა ნარაკიძე

დირექტორი

შპს მისო ლიდერკრედიტი

თარიღი: 15 ივლისი, 2020

თეონა მოხევიშვილი

მთავარი ბუღალტერი

თ. მოხევიშვილი

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ლიდერკრედიტი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

	2019	2018
სესხის დასაფარად შემოსული თანხები	31,114,097	22,174,587
მიღებული პროცენტი	6,835,094	6,332,419
მიღებული ჯარიმა და საკომისიო	1,667,374	2,211,574
გაცემული სესხები	(59,937,387)	(23,374,474)
გაწეული ხარჯები	(1,250,257)	(685,310)
გადახდილი ხელფასები	(1,879,613)	(1,201,166)
გადახდილი პროცენტი	(991,030)	(905,635)
გადახდილი გადასახადები	(1,732,985)	(1,136,740)
წმინდა ფულადი სახსრები უცხოური ვალუტის კონვერტაციიდან	406,825	233,210
ფულადი გზავნილების საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრები	68,805	72,181
სხვა შემოსულობა/(გასავალი)	403,059	(158,048)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან	(25,296,018)	3,562,598
საბანკო დეპოზიტებზე მიღებული პროცენტები	12,603	13,573
გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივის შეძენა	(89,910)	(1,277,550)
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(563,071)	(123,246)
გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივის გაყიდვა	1,501,783	4,294,574
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	12,000	-
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან	873,405	2,907,351
მიღებული სესხები	27,603,306	4,093,656
დაფარული სესხები	(4,485,203)	(6,518,416)
საიჯარო ვალდებულების ძირის დაფარვა	(340,021)	-
კაპიტალის შევსება	1,300,000	-
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან	24,078,082	(2,424,760)
საკურსო სხვაობის შედეგი	159,010	(11,074)
წმინდა ფულადი სახსრების ზრდა/(შემცირება)	(185,521)	4,045,189
ფული და ფულადი სახსრები პერიოდის დასაწყისში	6,046,405	2,012,290
ფული და ფულადი სახსრები პერიოდის ბოლოს	5,860,884	6,046,405

ზაზა ნარაკიძე
დირექტორი

შპს მისო ლიდერკრედიტი

თარიღი: 15 ივლისი, 2020

თეონა მოხევიშვილი
მთავარი ბუღალტერი

თეონა მოხევიშვილი

შპს მისო ლიდერკრედიტი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,300,000	10,122,115	15,422,115
წმინდა მოგება 2018 წლისთვის	-	5,661,390	5,661,390
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,300,000	15,783,505	21,083,505
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	1,300,000	-	1,300,000
წმინდა მოგება 2019 წლისთვის	-	1,721,165	1,721,165
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	6,600,000	17,504,670	24,104,670

ზაზა ნარაკიძე

დირექტორი

შპს მისო ლიდერკრედიტი

თარიღი: 15 ივლისი, 2020

თეონა მოხევიშვილი

მთავარი ბუღალტერი

თ. მოხევიშვილი

შენიშვნა 1 ჯგუფი და მისი ძირითადი საქმიანობა

წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს შპს მისო ლიდერკრედიტ-ს (შემდგომში მოხსენიებული როგორც „შპს მისო ლიდერკრედიტი“) და მისი 100%-იანი შვილობილი კომპანია შპს ლიდერ ინვესტი-ს (შემდგომში მოხსენიებული როგორც „ჯგუფი“) ფინანსურ ინფორმაციას.

შპს მისო ლიდერკრედიტი (ს/კ 406045649) დარეგისტრირდა 2011 წლის 24 მარტს თბილისში, საქართველოში. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, თამარ მეფის გამზირი №11.

შპს ლიდერ ინვესტი (ს/კ 402068891) დარეგისტრირდა 2017 წლის 28 ნოემბერს თბილისში, საქართველოში. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, თამარ მეფის გამზირი №11.

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობა ფიზიკურ და იურიდიულ პირებზე მიკრო სესხების გაცემა. ჯგუფს აქვს 23 სერვის ცენტრი: თამარ მეფის ფილიალი, ვარკეთილის ფილიალი, გლდანის 2 ფილიალი, ისნის ფილიალი, ავლაბის ფილიალი, მუხრანის ფილიალი, საბურთალოს 2 ფილიალი, დიდი დიდუბის ფილიალი, სანჯინის ფილიალი, ნაძალადევის ფილიალი, ვაზისუბნის ფილიალი, რუსთავეის 6 ფილიალი, მარნეულის ფილიალი, ხაშურის ფილიალი, გორის ფილიალი, ბათუმის ფილიალი. ჯგუფი გასცემს ოთხი სახის სესხს: (1) იპოთეკური სესხი, რომლის უზრუნველყოფა ხდება უძრავი ქონების გარანტიით; (2) ოქროს სალომბარდო სესხი, რომლის უზრუნველყოფა ხდება ოქროთი (3) ავტო სალომბარდო სესხი, რომლის უზრუნველყოფა ხდება ავტომობილებით და (4) ბიზნეს სესხი, რომლის უზრუნველყოფა გარკვეულ შემთხვევებში ხდება უძრავი ქონებით. დადგენილია სესხის ზედა ზღვარი, რომელიც შეადგენს 100 ათას ლარს.

ჯგუფი ასევე ახორციელებს ფულად გზავნილებს შემდეგი საგადასახდლო სისტემების მეშვეობით: Western Union, Contact, Intel Express, Unistream, Anelik, Money Gram, Ria Zolotaya Korona.

შპს მისო ლიდერკრედიტი-ს მეწილეები არიან:

მეწილე	31-დეკ-19	31-დეკ-18
ადელინა სალოიანი	25.00%	25.00%
ტიტალ დასენი	75.00%	75.00%
	100.00%	100.00%

შენიშვნა 2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო

ჯგუფი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოში. საქართველოში მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების საქმიანობა რეგულირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. ეს რეგულაციები მოიცავს მინიმალური საწესდებო კაპიტალის ფულადი სახით შენატანის განხორციელებას (მინიმუმ 1,000,000 ლარი და ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას ფასის-ის შესაბამისად. საქართველოში დღესდღეობით მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს ეკრძალებათ კლიენტებისგან დებოზიტების მიღება და სესხად 100 ათას ლარზე მეტი თანხის გაცემა. (ასევე იხილეთ შენიშვნა №23).

ისეთი განვითარებადი ეკონომიკები, როგორც საქართველოშია, ძალიან მგრძნობიარენი არიან ბაზარზე სწრაფი ცვლილებებისა და მსოფლიოში ეკონომიკური კრიზისების მიმართ. შესაბამისად, საქართველოს ბაზარზე ოპერაციების წარმოება ისეთ რისკებთანაა დაკავშირებული, რაც არ არის დამახასიათებელი განვითარებული ბაზრებისათვის. თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში საქართველოს მთავრობამ შეცვალა სამოქალაქო, სისხლის, საგადასახდლო, ადმინისტრაციული და სამეწარმეო კანონები, რამაც დადებითად იმოქმედა ქვეყანაში საერთო საინვესტიციო გარემოზე. საქართველოს კარგი საერთაშორისო რეპუტაცია აქვს საინვესტიციო გარემოს კუთხით. საერთაშორისო გამჭვირვალობის მიერ გამოქვეყნებული 2019 წლის კორუფციის აღქმის ინდექსში საქართველოს მაჩვენებელი 56 ქულაა (180 ქვეყანას შორის 44-47-ე ადგილებს იჭიფებს ლატვიასთან, კოსტა რიკასთან და ჩეხეთის რესპუბლიკასთან). საქართველოს შედეგი უმნიშვნელოთ თუმცა გაუარესდა გასულ წელთან შედარებით 2 ქულით.

შენიშვნა 3 მომზადების საფუძველი

წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. ჯგუფში შემავალი კომპანიები საბუღალტრო ჩანაწერებს აწარმოებენ საქართველოს საბუღალტრო და საგადასახდლო კანონმდებლობის შესაბამისად. წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა აღნიშნული ბუღალტრული ჩანაწერებიდან და საჭიროებისამებრ შესწორდა, რომ შესაბამისობაში მოსულიყო ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივები და ვალდებულებები წარმოდგენილია მათი ლიკვიდურობის მიხედვით და არ არის დაყოფილი როგორც მიმდინარე და გრძელვადიანი.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება შედგენილია საქართველოს ეროვნულ ვალუტაში, ლარში („ლარი“).

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს შეფასებების და დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ წარმოდგენილი აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე, ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის არსებულ პირობით აქტივებისა და ვალდებულებების მოცულობაზე და საანგარიშგებო პერიოდში წარმოდგენილი შემოსავლებისა და ხარჯების თანხებზე. მიუხედავად იმისა, რომ ეს შეფასებები ეყრდნობა მენეჯმენტის მხრიდან არსებული მოვლენებისა და ქმედებების ცოდნას, ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა საბოლოო ჯამში განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისგან.

შენიშვნა 4 კონსოლიდაციის საფუძველი

შეიღობილი კომპანიები - კომპანიები, რომლებშიც ჯგუფი ფლობს ხმის უფლების მქონე აქციების ნახევარზე მეტს ან სხვაგვარად აკონტროლებს მათ ფინანსურ და საოპერაციო საქმიანობას და იღებს სარგებელს მათი საქმიანობიდან, კონსოლიდირებულია. შეიღობილი კომპანიების შეძენის აღრიცხვისთვის გამოიყენება აღრიცხვის შესყიდვის მეთოდი. ბიზნეს გაერთიანებაში ინტეგრირებული შეძენილი აქტივები, ვალდებულებები, და პირობითი ვალდებულებების გაზომვა ხდება შეძენის თარიღისთვის არსებული მათი საბაზრო ღირებულებით, მოუხდავად არასაკონტროლო პაკეტის ოდენობისა.

ჯგუფის კომპანიებს შორის არსებული ტრანზაქციები, ნაშთი და არარეალიზებული შემოსულობები ელიმინირდება. ასევე ხდება არარეალიზებული დანაკარგების ელიმინირებაც, თუ გარეგნაა წარმოდგენს გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას. შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ლიდერკრედიტის და მისი შეიღობილი კომპანია იყენებენ ერთიან სააღრიცხვო პოლიტიკას, რომელიც თანხვედრაშია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან.

შენიშვნა 5 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა

5.1 ახალი და განახლებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები

2019 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შევიდა რიგი ახალი სტანდარტებისა, თავიანთი დატვირთვით ყველაზე მნიშვნელოვანი ცვლილებებია:

ფას 16 - იჯარა

2016 წლის იანვარში ბასს-მა გამოსცა ახალი სტანდარტი იჯარის აღრიცხვისთვის - ფას 16 "იჯარა". ახალი სტანდარტით მნიშვნელოვნად არ იცვლება იჯარის აღრიცხვა შეიჯარეებისთვის. თუმცა, მოიჯარეებს იგი ავალდებულებს იჯარების უმეტესობის თავიანთ ბალანსზე აღიარებას საიჯარო ვალდებულებების სახით, აქტივების შესაბამისი გამოყენების უფლებით. მოიჯარეებს ყველა აღიარებული იჯარისთვის ერთიანი მოდელი უნდა გამოიყენონ, თუმცა მათ უფლება აქვთ არ აღიარონ "მოკლევადიანი" იჯარები და იჯარები "დაბალი ღირებულების მქონე" აქტივებით. ზოგადად, აღიარებულ იჯარაზე მოგების ან ზარალის აღიარების წესი დღეისათვის მოქმედი ფინანსური იჯარის აღრიცხვის წესის მსგავსი იქნება და საპროცენტო ზარჯი და საამორტიზაციო ანაზღაურების აღიარება ცალკე მოხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ჯგუფმა ფას 16 დანერგა 2019 წლის 1 იანვრიდან მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული მეთოდის გამოყენებით, რომელიც ითვალისწინებს ამ სტანდარტის პირველად გამოყენების კომპლაციური ეფექტის აღიარებას სტანდარტის თვალაპირველი გამოყენების თარიღისთვის (1 იანვარი, 2019 წელი). ამგვარად, კომპანიას არ გადაუკეთებია შესადარისი ინფორმაცია წინა პერიოდებისთვის. რეკლამაციები და კორექტირებები, რომლებიც წარმოიშვა ფას 16-ის დანერგვასთან დაკავშირებით, აღიარებულია საბალანსო უწყისში 2019 წლის პირველი იანვრისთვის. 2018 წლის შესადარისი ინფორმაცია აღრიცხულია ბასს 17-ის მიხედვით და არ მოესადაგება 2019 წელს წარმოდგენილ ინფორმაციას.

ფას 16-ის დანერგვისას ჯგუფი საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს ისეთი იჯარებისთვის, რომლებიც ადრე ბასს 17-ის მიხედვით კლასიფიცირებული იყო, როგორც "საოპერაციო იჯარა". ეს ვალდებულებები შეფასდა საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების ტოლი თანხით, რომელიც დისკონტირებულია 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით მოიჯარის ზღვრული სასესხო განაკვეთით, რომელიც მსგავსად არის განსაზღვრული მსგავსი მახასიათებლების იჯარებისთვის.

2019 წლის 1 იანვარს მოიჯარის საშუალო შეწონილი ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი იყო 12% ლარში და დოლარში წარმოდგენილი იჯარებისთვის.

ფას 16-ის დანერგვისას ჯგუფმა გამოიყენა სტანდარტის მიერ ნებადართული გამარტივებული მიდგომები:

- მსგავსი მახასიათებლების მქონე საიჯარო ხელშეკრულებების პორტფელისთვის ერთი და იმავე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენება
- გაუფასურების ტესტის ჩატარების ნაცვლად წინა შეფასებების მიხედვით იმის გაანალიზება, არის თუ არა იჯარა ზარალიანი - 2019 წლის 1 იანვარს არ ყოფილა ზარალიანი კონტრაქტები
- იმ იჯარების მოკლევადიან იჯარად აღრიცხვა, რომელთა დარჩენილი ვადა 2019 წლის 1 იანვრიდან ნაკლებია 12 თვეზე
- იჯარის ასაღებად გაწეული პირდაპირი დანახარჯების უგულებელყოფა აქტივის გამოყენების უფლების განსაზღვრისას სტანდარტის პირველი გამოყენების მომენტში
- რეტროსპექტიული ხედვის (წარსული მოვლენების შეფასება) გამოყენება იჯარის ვადის განსაზღვრისას თუ კონტრაქტი შეიცავს იჯარის გაგრძელების ან შეწყვეტის უფლებას.

ჯგუფი იჯარის დაწყების თარიღისთვის აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებებს. აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება ღირებულებით, რომელიც მოიცავს უშუალოდ საიჯარო ვალდებულებებს, დაკორექტირებულს ნებისმიერი დამატებითი გადასახადით, რომელიც განხორციელდა იჯარის დაწყების თარიღში ან მანამდე, ასევე, მოიჯარის მიერ გაწეულ ნებისმიერ პირდაპირ დანახარჯებს და იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟის ან ფილიალისა და ოფისებში განხორციელებული გაუმჯობესების მოსახსნელად. აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის დაწყებიდან ვადის დასრულებამდე ერიცხება ცვთა წრფივი მეთოდით, რომელიც აღიარდება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში, როგორც ცვეთის ზარჯი.

საიჯარო ვალდებულება ფასდება როგორც იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულება, რომელიც იჯარის დაწყების თარიღისთვის ჯერ განხორციელებული არ არის და რომელიც უნდა დადისკონტირდეს კომპანიის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთით. საიჯარო ვალდებულებები მცირდება საიჯარო გადახდებით. თითოეული გადახდა ნაწილდება საიჯარო ვალდებულებასა და საპროცენტო ზარჯს შორის. საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხული პროცენტი წარმოდგენილია სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში, როგორც საპროცენტო ზარჯი.

შენიშვნა 5 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

5.1 ახალი და განახლებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები (გაგრძელება)

საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს. როდესაც საიჯარო ხელშეკრულება შეიცავს შეწყვეტის ან გაგრძელების არჩევანს და არსებითად სარწმუნოა, რომ ჯგუფი გამოიყენებს ამ უფლებას, მოსალოდნელი საიჯარო გადახდები ან ხელშეკრულების შეწყვეტასთან დაკავშირებული დანახარჯები შედის საიჯარო გადახდებში საიჯარო ვალდებულების შესაფასებლად.

ზოგადად, საიჯარო ვალდებულებები მოიცავს შემდეგი საიჯარო გადახდების დღეიანდელ ღირებულებას:

- ფიქსირებულ გადახდებს, მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს;
- ინდექსზე ან განაკვეთზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს;
- თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ მოიჯარე გადაიხდის ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას;
- იჯარის ვადაზე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდას, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადაზე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას.

აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას მოიცავს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას;
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს;
- საიჯარო აქტივის აღსადგენად გაწეულ დანახარჯებს

აღიარებული აქტივის გამოყენების უფლება დაკავშირებულია ქონებასთან პირადი გამოყენების მიზნით, კერძოდ, ოფისებისა და ფილიალებისთვის.

სააღრიცხვო პოლიტიკაში ცვლილებამ გავლენა იქონია შემდეგ საბალანსო მუხლებზე 2019 წლის 1 იანვრისთვის:

	1-იანვარი-2019
აქტივის გამოყენების უფლება	793,907
საიჯარო ვალდებულებები	(793,907)
სულ გავლენა გაუნაწილებელ მოგებაზე	-

მოკლევადიან იჯარებთან დაკავშირებული გადახდები აღიარებულია წრფივი მეთოდის საფუძველზე, როგორც ხარჯი მოგება - ზარალში. მოკლევადიანი იჯარები არის იჯარები, რომელთა საიჯარო ვადა შეადგენს 12 თვეს ან ნაკლებს.

5.2 სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული

ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ანგარიშგების მიმდინარე პერიოდისათვის ჯერ არ შესულა ძალაში და რომლებიც ჯგუფის ნაადრევად არ მიუღია. მათგან საგარეოდ შემდეგი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მოახდენს გავლენას ჯგუფის ოპერაციებზე. ჯგუფი გეგმავს, რომ მიიღოს ეს სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მათი ძალაში შესვლის მომენტიდან.

- ა) არსებითობის განმარტება - შესწორებები ბასს 1-სა და ბასს 8-ში;
- ბ) ბიზნისის განმარტება - შესწორებები ფასს 3-ში;
- გ) შესწორებები ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებში;
- დ) აქტივების რეალიზაცია ან საკუთარ კაპიტალში შეტანა ინვესტორსადა მის შეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის დადებული გარიგების ფარგლებში - შესწორებები ფასს 10-სა და ბასს 28-ში;
- ე) ფასიც 23 მოგების გადასახადის გამოთვლის მიდგომებთან დაკავშირებული გაურკვევლობა.

5.3 ფინანსური ინსტრუმენტები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს ან ვალდებულებას აღიარებს ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც იგი ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებით შეთანხმების მონაწილე. თავდაპირველი აღიარებისას, ჯგუფი ყველა ფინანსურ აქტივსა და ვალდებულებას აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური აქტივის/ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება გარიგების ფასით. ფინანსური აქტივის/ვალდებულების გარიგების ფასი, გარდა იმ ინსტრუმენტებისა, რომლებიც კლასიფიცირდება "სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები მოგება-ზარალში ასახვით", მოიცავს უშუალოდ გარიგებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, რომლებიც გაწეულ იქნა ფინანსური ინსტრუმენტის შესაძენად/გამოსაშვებად.

ფინანსური აქტივების/ვალდებულებების გარიგებასთან დაკავშირებული დანახარჯები, რომლებიც კლასიფიცირდება "სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები მოგება-ზარალში ასახვით", დაუყოვნებლივ გატარდება ხარჯებში.

შენიშვნა 5 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

5.3 ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს აღიარებს ანგარიშსწორების თარიღით, ანუ აქტივი აღიარდება იმ დღეს, როდესაც ჯგუფი მას მიიღებს და მისი აღიარების შეწყვეტა ხდება იმ დღეს, როდესაც ჯგუფი მას გაასხვისებს.

ფინანსური აქტივების შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივების შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია თავდაპირველი აღიარებისას მათ კლასიფიკაციაზე.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ორივე შემდგომი პირობა დაკმაყოფილებულია: ა) საწარმო ფინანსურ აქტივს ფლობს ისეთი ბიზნესმოცულობის პირობებში, რომლის მიზანია ფინანსური აქტივების ფლობა სახელმწიფოებრივ ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით; და ბ) ფინანსური აქტივის სახელმწიფოებრივ პირობები კონკრეტულ თარიღებს ადგენს ისეთი ფულადი ნაკადების მიღებისთვის, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას.

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ორივე შემდგომი პირობა დაკმაყოფილებულია: ა) საწარმო ფინანსურ აქტივს ფლობს ისეთი ბიზნესმოცულობის პირობებში, რომლის მიზანია ფინანსური აქტივის გაყიდვა რეალური ღირებულებით; და ბ) ფინანსური აქტივის სახელმწიფოებრივ პირობები კონკრეტულ თარიღებს ადგენს ისეთი ფულადი ნაკადების მიღებისთვის, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და ფასდება "რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით", თუ საწარმო არ გააკეთებს შეუქცევად არჩევანს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას წილობრივ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული მოგება ან ზარალი ასახოს სხვა სრულ შემოსავალში (რომელიც არ არის გამოწვეული გასაყიდად ან არ არის აღიარებული პირობით ასანაზღაურებელ თანხად ბიზნესგაერთიანების დროს).

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების რეზერვის ზარდის გაანგარიშების მთავარ კრიტერიუმს წარმოადგენს ჯგუფის მიერ ფინანსური აქტივების რისკების შეფასება, კერძოდ მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

იმ შემთხვევაში თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაიზარდა ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარებიდან, ჯგუფი ახდენს მომდევნო 12 თვის სავარაუდო საკრედიტო ზარალის რეზერვის გაანგარიშებას, რომელიც წარმოადგენს მომდევნო 12 თვის განმავლობაში არახელსაყრელი გარემოებების განვითარების შედეგად ფინანსური აქტივის შესაძლოა გაუფასურების ზარალს. თუ ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა ან აშკარაა მისი გაუფასურება, ჯგუფი ქმნის რეზერვს, რომელიც წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ ზარალს. ამ შემთხვევაში ფინანსური აქტივის გაუფასურების რეზერვი არის ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ ფულადი ნაკადების შემცირება, დისკონტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

ფინანსური აქტივების ღირებულების ნებისმიერი ცვლილება, რომელიც აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - აისახება სხვა სრულ შემოსავალში, ყველა სხვა შემთხვევაში - მოგება-ზარალში.

იმ გაცემული სესხებისთვის, რომლებიც არ უფასურდება ინდივიდუალურად, ჯგუფი გაუფასურების რეზერვს განსაზღვრავს კოლექტიურად, რომელიც დაფუძნებულია გადასახდელის მოკრების ჯგუფის წარსულ გამოცდილებაზე, პორთფელში დაგვიანებული გადახდების ზრდაზე, ეკონომიკურ მდგომარეობაში ცვლილებებზე და სხვ (დეტალებისთვის იხილეთ შენიშვნა 5).

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისთვის, თუ გაუფასურების ზარალი შემდგომ პერიოდში შემცირდება და ეს შემცირდება გამყარებულია ობიექტური მტკიცებულებით გაუფასურების აღიარების შემდგომ მომხდარი მოვლენებით, მაშინ ხდება წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალის უკან დაბრუნება (პირდაპირ ან დებიტორული დავალიანების საეჭვო მოთხოვნების რეზერვის კორექტირებით) მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. თუმცა, უკან დაბრუნების შედეგად, საბალანსო ღირებულება არ უნდა აღემატებოდეს ფინანსური აქტივის ამორტიზირებულ ღირებულებას, რომელიც დაფიქსირდებოდა თუ არ აღიარდებოდა გაუფასურება გაუფასურების უკან დაბრუნების დღეს.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

გარიგებების სამართლებრივი ფორმის მიუხედავად, ფინანსური აქტივების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი გაიყვანა ფასს 9-ით დადგენილ აღიარების შეწყვეტის კრიტერიუმებს "შინაარსის ფორმაზე აღმატებულებას" პრინციპზე დაყრდნობით. კრიტერიუმები მოიცავს ორი სხვადასხვა სახის შეფასებას, რომელიც ხორციელდება მკაცრად მოცემული თანმიმდევრობით:

- მესაკუთრის რისკებისა და სარგებლის გადაცემის შეფასება
- კონტროლის გადაცემის შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია თავდაპირველი აღიარებისას მათ კლასიფიკაციაზე. ჯგუფი ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიცირებას ახდენს ორ კატეგორიად:

სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები მოგება-ზარალში ასახვით (FVTPL). ვალდებულებები ამ კატეგორიაში კლასიფიცირდება, როდესაც მათი ფლობის მთავარი მიზანია უახლოეს მომავალში მათი გაყიდვა ან გამოსყიდვა (სავაჭრო ვალდებულებები) ან ისინი წარმოადგენენ წარმოებულ ინსტრუმენტებს (გარდა წარმოებული ინსტრუმენტებისა, რომლებიც განკუთვნილია ეფექტური პეჯირების ინსტრუმენტად) ან თავდაპირველი აღიარებისას აკმაყოფილებენ პირობებს ამ კატეგორიაში მოსაყვადად. მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით ასახულ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული სამართლიანი ღირებულების ნებისმიერი ცვლილება წარმოშობისთანავე აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

შენიშვნა 5 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)**5.3 ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)**

სხვა ფინანსური ვალდებულებები ყველა ვალდებულება, რომელიც არ გადანაწილდა წინა ჯგუფში, ხდება აღნიშნულ კატეგორიაში. აღნიშნული ვალდებულებები აღიარდება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულება ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშებიდან ამოღებულ იქნება მხოლოდ მაშინ, როდესაც ვალდებულება შესრულებდა, გაუქმდებოდა ან ამოიწურებოდა (დაფარება). სხვაობა შეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და გადახდილ საზღაურს შორის აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

5.4 ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის ანგარიშგების ისეთი მუხლი, რომლის კონვერტირება ნაღდ ფულში შესაძლებელია ერთ დღეში. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს: სალაროში არსებულ ნაღდ ფულს და ფულს ბანკში მიმდინარე ანგარიშებსა და ანაბრებს.

5.5 გაცემული სესხები

გაცემული სესხები წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს, ფიქსირებული ან განსაზღვრადი ფასებით, რომელიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. გაცემული სესხები თავდაპირველად აღიარდება საბაზრო ღირებულებას (რომელიც მომხმარებელზე გაცემული სესხის თანხის ტოლია), დამატებული სესხის გაცემისთან დაკავშირებული ტრანზაქციის განხორციელების ხარჯები. სესხი შემდგომში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. გაცემული სესხები წარდგენილია ნეტო ღირებულებით სესხების გაუფასურების რეზერვების გამოკლებით.

სესხის ამორტიზებული ღირებულება არის სესხის თავდაპირველად აღიარებულ ოდენობას გამოკლებული გადახდილი სესხის ძირის თანხები, დამატებული ან გამოკლებული დგარი დანახარჯები ეფექტური განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით ნებისმიერი სხვაობისას თავდაპირველად აღიარებულ რაოდენობასა და დასაფარ თანხას შორის, გამოკლებული სესხის გაუფასურება. შენატანები და შეღავათები, თავდაპირველი სატრანზაქციო ხარჯების ჩათვლით, შედის შესაბამისი სესხის საბალანსო ღირებულებაში და ამორტიზირდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე.

გაცემული სესხის გაუფასურების რეზერვი იქმნება მაშინ, როდესაც არსებობს ობიექტური მტკიცებულება, რომ ჯგუფი ვერ შეძლებს სასესხო ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად თანხის ამოღებას. გაცემული სესხის საბალანსო ღირებულება მცირდება რეზერვის ანგარიშის გამოყენებით, ხოლო ზარალის თანხა აღიარდება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში. როდესაც სესხი უიმედოა, ის ჩამოიწერება რეზერვის ანგარიშიდან. სარეზერვო ანგარიშიდან სესხები ჩამოიწერება მას შემდეგ, რაც მენეჯმენტი დაწვრილდება რომ მან გამოიყენა ყველა შესაძლებლობა სესხის თანხის ამოსაღებად და მას შემდეგ, რაც ჯგუფი გაყიდის მის ხელთ არსებულ ყველა უზრუნველყოფას.

5.6 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები არის მატერიალური აქტივები, რომლებიც გამოიყენება მომსახურების გასაწევად, იჯარით გასაცემად ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის და გათვალისწინებულია ერთ საანგარიშგებო პერიოდზე მეტი ხნით გამოსაყენებლად. ძირითადი საშუალებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია აკუმულირებული ცვლილებებით შემცირებული ისტორიული ღირებულებით. ისტორიული ღირებულება მოიცავს ამ აქტივის შეძენასთან დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებს. შეძენის შემდგომი დანახარჯები ემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას ან აღიარდება ცალკე აქტივად, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია, რომ მომავალში ამ აქტივის მეშვეობით ჯგუფი მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს და შესაძლოა ამ აქტივის ღირებულების სარწმუნო (რეალური) შეფასება. აქტივების მიმდინარე სარეზერვო (შეკეთების) და შენატანების დანახარჯები აისახება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში მათი გაწვევის პერიოდების მიხედვით. ცვეთა გამოანგარიშებულია წრფივ მეთოდის გამოყენებით. ძირითადი საშუალებების ცვეთის დარიცხვა წარმოებს მათი ექსპლუატაციაში შესვლის თარიღიდან. ძირითადი საშუალებების ცვეთის განაკვეთები წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

აქტივების ჯგუფი	ცვეთის განაკვეთი
საოფისი და კომპიუტერული აღჭურვილობა	20%
ავტო და სხვა ინვესტირება	20%
სხვა ძირითადი საშუალებები	20%
სატრანპორტო საშუალებები	15%-20%
კაპიტალური დანახარჯები იჯარით აღებული ობიექტის მიხედვით	15%

5.7 არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივი არის ფიზიკური ფორმის არმქონე ინფორმაციის მატარებელი არაფულადი აქტივი. არამატერიალური აქტივები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია, რომ (ა) ამ აქტივისგან მოსალოდნელია ეკონომიკური მოგების მიღება; და (ბ) შესაძლებელია აქტივის ღირებულების სარწმუნო (რეალური) შეფასება. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება დაგროვილი ამორტიზაციით და ნებისმიერი გაუფასურების ზარალით შემცირებული ღირებულებით. ამორტიზაცია გამოიანგარიშება წრფივ მეთოდის გამოყენებით და სასარგებლო მომსახურების ვადის გათვალისწინებით. ჯგუფის არამატერიალური აქტივების ნაშთი შედგება პროგრამული სისტემების ღირებულებისგან, რომლის სასარგებლო მომსახურების ვადა 7 წელი. არამატერიალური აქტივები განუსაზღვრელი საექსპლუატაციო ვადით არ ამორტიზირდება. ისინი ყოველწლიურად გადაიხედება გაუფასურებაზე და გაუფასურების ზარალი წარმოშობისთანავე დაუყოვნებლივ აისახება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში. არამატერიალური აქტივები განუსაზღვრელი საექსპლუატაციო ვადით გადაიხედება ყოველწლიურად იმ მიზნით, რომ დადგინდეს კიდევ არის თუ არა საექსპლუატაციო ვადა განუსაზღვრელი. თუ დადგინდება, რომ საექსპლუატაციო ვადა განსაზღვრულია, მაშინ ასეთი არამატერიალური აქტივები ამორტიზირდება განსაზღვრული საექსპლუატაციო ვადით.

შენიშვნა 5 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

5.8 გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები

გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები შედგება ჯგუფის მიერ დასაკუთრებული უზრუნველყოფის ღირებულებისგან, რომელიც ჯგუფმა მიიღო მსესხებლის მიერ სესხის გადაუხდელობის შედეგად. უზრუნველყოფა შეიძლება იყოს მიწა, შენობა, სახლი, ავტომობილი, საცხოვრებელი ბინა, ძვირფასი ქვები/ლითონები ან ანტიკვარული ნივთები.

ჯგუფი დასაკუთრებული უზრუნველყოფის გასაყიდად გამიზნულ გრძელვადიან აქტივად კლასიფიკაციას ახდენს იმ შემთხვევაში თუ მისგან მოელოს საბალანსო ღირებულების ამოღებას მისი გაყიდვით და არა მისი გამოყენების გაგრძელებით. ამისათვის შესაძლებელი უნდა იყოს აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვა არსებულ მდგომარეობაში, მხოლოდ ასეთი აქტივების გაყიდვის ჩვეულებრივი პირობებით და მისი გაყიდვა ღირებულების მასალაზე უნდა იყოს. იმისათვის, რომ გაყიდვა ღირებულების მასალაზე უნდა იყოს, უნდა მოსალოდნელი იყოს, ზეღმძღვანელობის შესაბამისი ღირებულების გაყიდვის გეგმას მხარს უნდა უჭერდეს და შემუშავებული უნდა იყოს მყიდველის მოძებნისა და გეგმის ბოლომდე მიყვანის აქტიური პროგრამა. გარდა ამისა, უნდა განხორციელდეს აქტივის აქტიურ გაყიდვაზე მიმართული მარკეტინგი, იმ ფასად, რომელიც გონივრულია ამ აქტივის რეალური ღირებულების გათვალისწინებით. გარდა ამისა, ამ გაყიდვის აღიარება დასრულებულ გაყიდვად შესაძლებელი უნდა იყოს აქტივის გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირების დღიდან ერთი წლის განმავლობაში. ამასთან, გეგმის დასრულებისათვის საჭირო საქმიანობა იმის დასტურს უნდა იძლეოდეს, რომ გეგმის მნიშვნელოვანი ცვლილება ან გეგმის გაუქმება მოსალოდნელი არ არის.

თუ უზრუნველყოფის გაყიდვა არ არის განზრახული, მისი აღიარება ხდება ძირითად საშუალებებში ან საინვესტიციო ქონებაში, იმის მიხედვით თუ როგორ გვევლინება ჯგუფი მის გამოყენებას და მისი ზეგავლენა გაზოგად და აღრიცხვა ხდება შესაბამისი ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

ჯგუფი აფასებს გასაყიდად გამიზნულ გრძელვადიან აქტივებს საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვის თანხებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის უმცირესით.

5.9 მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია კანონმდებლობისთან შესაბამისად, რომელიც მოქმედებს ან ამოქმედდება პერიოდის ბოლოს საქართველოში. მოგების გადასახადის ზარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს და ასახულია მოგება ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ისინი აისახებიან უშუალოდ სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში, ვინაიდან ისინი დაკავშირებული არიან გარიგებებთან, რომლებიც, იფიქრე, ან სხვა პერიოდით, ასევე ასახული არიან უშუალოდ სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში.

მიმდინარე გადასახადი წარმოადგენს იმ გადასახდელ თანხას, რომლის გადახდა ან დაბრუნება უნდა მოხდეს საგადასახადო ორგანოებთან მიმდინარე და გასული პერიოდების განმავლობაში დასაბეგრ მოგებასა თუ ზარალიდან დაკავშირებით. დასაბეგრი მოგება ან ზარალი ეყრდნობა შეფასებებს თუ ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია საგადასახადო დეკლარაციის შევსებამდე. გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა, აღირიცხება აღმინისტრაციულ და სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

გადავადებული მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება საბალანსო ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით. აქტივების საგადასახადო (დასაბეგრი) ბაზასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებ მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ყველა დროებით განსხვავებაზე გადავადებული მოგების გადასახადის განსაზღვრა ხდება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიერ ბალანსის თარიღისათვის დადგენილი განაკვეთებით და იმ განაკვეთის გათვალისწინებით, რომელიც ივარაუდება, რომ დადგენილი იქნება მაშინ, როდესაც მოხდება გადავადებული მოგების გადასახადის შესაბამისი აქტივის რეალიზება ან ვალდებულების დაფარვა. გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივის აღიარება ხდება იმ ფარგლებში, რა ფარგლებშიც მოსალოდნელია, რომ ჯგუფს მომავალში ექნება დასაბეგრი მოგება, რომლის საპირისპიროდ შესაძლებელი იქნება დროებითი სხვაობების გამოყენება.

2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა განახორციელა საგადასახადო კოდექსში ცვლილებები და მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ. აღნიშნული ცვლილება ცნობილია როგორც მოგების გადასახადის ესტონური მოდელი. კანონში ცვლილებები ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან და ვრცელდება ყველა იურიდიული პირზე, გარდა გარკვეული ფინანსური ინსტიტუტებისა (კომერციული ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა 2023 წლის 1 იანვრიდან. ამ მოდელის მიხედვით მოხდა დაბეგვრის მომენტის გადატანა მოგების გამოუმუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე და შესაბამისად ძირითად დაბეგვრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება (აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგება). ამ მოდელის მიხედვით გაუნაწილებელი მოგების დაბეგვრა ხდება 0%-იანი განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგების დაბეგვრა 15%-იანი მოგების გადასახადით.

5.10 არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

არაფინანსური აქტივები, რომლებიც ჯგუფის შემთხვევაში წარმოადგენს ძირითად საშუალებებსა და გასაყიდად გამიზნულ გრძელვადიან აქტივებს, ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის გადაფასდება გაუფასურების ნებისმიერი ნიშნის არსებობისას.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, როცა აქტივის ან მისი ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება, როგორც შემდეგი ორი ღირებულებიდან უფრო დიდი: აქტივის გამოყენების ღირებულება და მისი სამართლიანი ღირებულება რეალიზაციის ზარჯების გამოკლებით. გამოყენების ღირებულების შეფასებისას სამომავლო საანგარიშო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებამდე, დაბეგვრამდე არსებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. იმ აქტივთან დაკავშირებით, რომელსაც არ შემოაქვს ფულადი ნაკადები, ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი იმ ერთეულისათვის, რომელსაც აღნიშნული აქტივი მიეკუთვნება.

შენიშვნა 5 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

5.10 არაფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

არაფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებული გაუფასურების ყველა ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში და კორექტირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრისას გამოყენებულ მონაცემებში მოხდა ცვლილება. კორექტირებული გაუფასურების ზარალი კორექტირდება მხოლოდ იმ ზომით, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებულია ცვეთისა თუ ამორტიზაციის გამოქვეითებით, თუ არ მოხდებოდა გაუფასურების ზარალის აღიარება.

5.11 მიღებული სესხები

მიღებული სესხები აღიარდება მათი ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. მიღებულ სესხებთან დაკავშირებული ხარჯები აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდის მოგება/ზარალის ანგარიშგებაში, რა პერიოდშიც ეს ხარჯები წარმოიშვა.

5.12 სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია რეალური ღირებულებით და შემდგომში გამოითვლება ამორტიზებული ხარჯით.

5.13 საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალის ოდენობა განსაზღვრულია კომპანიის წესდებაში. კომპანიის წესდებაში ცვლილება (ცვლილება საწესდებო კაპიტალში, საკუთრებაში, ა.შ.) ხდება კომპანიის პარტნიორთა გადაწყვეტილებით. კაპიტალი აღიარდება, როგორც კომპანიის საწესდებო კაპიტალი იმდენად, რამდენადაც ეს რეალურად პარტნიორთა შენატანია.

5.14 საპროცენტო შემოსავლის და ზარჯის აღიარება

საპროცენტო შემოსავალი და ზარჯი აისახება ყველა სავალო ინსტრუმენტთან მიმართებაში დარიცხვის პრინციპის საფუძველზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეს მეთოდი, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განგარიშებისთვის ითვალისწინებს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა სახის გადასახდელს, მათ შორის ტრანზაქციის დანახარჯებს, ფასნამატებსა და ფასდაკლებებს, რომლებიც წარმოადგენენ ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი მოსაკრებლები მოიცავენ გაცემის საკომისიოს, რომელიც მიიღება ან გადაიხდებიან პირის მიერ ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შექმნასთან დაკავშირებით, ან ფინანსური ვალდებულების გამოცემასთან დაკავშირებით, მაგ. კრედიტუნარიანობის შეფასების საფასური, გარანტიების ან გიაროს შეფასება და გატარება, ინსტრუმენტის პირობების მოლაპარაკება და ოპერაციის დოკუმენტების დამუშავება.

5.15 მოსაკრებლები, საკომისიოები, სხვა შემოსავლები და ზარჯები

ფასს 15 - ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 ადგენს პრინციპებს, რომლებიც საწარმოო უნდა გამოიყენოს ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებისთვის მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულების შედეგად წარმოქმნილი ამონაგებისა და ფულადი ნაკადების ხასიათის, სიდიდის, მათი წარმოქმნის ვადებისა და განუსაზღვრელობის შესახებ საჭირო ინფორმაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენისთვის.

ფასს 15-ის თანახმად კომპანია დაიბრუნებული საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლისთვის გადაცემის ასახვისას ამონაგებს აღიარებს იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომლის მიღების უფლებასაც საწარმო მოელის ამ საქონლის ან მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ.

შემოსავლის ფასს 15-ის მიხედვით აღიარებისთვის კომპანიამ უნდა გაიაროს შემდეგი 5 ნაბიჯი:

- ხელშეკრულების იდენტიფიკაცია;
- შესასრულებელი ვალდებულების იდენტიფიკაცია;
- გარიგების ფასის განსაზღვრა;
- გარიგების ფასის განაწილება შესასრულებელ ვალდებულებებზე;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც კომპანია დააკმაყოფილებს შესასრულებელ ვალდებულებას.

ფასს 15-ის მიხედვით ჯგუფი აღიარებს შემოსავალს, როდესაც შესასრულებელი ვალდებულებები დაკმაყოფილებდა. ეი როდესაც შესასრულებელი ვალდებულების ქვეშ მყოფ საქონელზე და მომსახურებაზე "კონტროლი" გადადის მომხმარებლის ხელში.

ფასს 15-ის მიღებას გავლენა არ ჰქონია საკომისიო შემოსავლების ოდენობას ან პერიოდიზაციაზე და მასთან დაკავშირებულ, ჯგუფის მიერ აღიარებულ აქტივებსა და ვალდებულებებზე.

ყველა სხვა მოსაკრებელი და საკომისიო, ასევე სხვა შემოსავლები და ზარჯები აღიარებულია დარიცხვის მეთოდით კონკრეტული ოპერაციის დასრულებასთან მიმართებაში, რომელიც ფასდება ფაქტურად უზრუნველყოფილი მომსახურების საფუძველზე, როგორც მისაწოდებელი სრული მომსახურების შემადგენელი ნაწილი.

საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული ზარჯები აღიარდება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდის გამოყენებით საოპერაციო იჯარის ვადის ამოწურვამდე.

შენიშვნა 5 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)**5.16 უცხოური ვალუტის გადაფასება**

უცხოურ ვალუტაში გამოსახული გარიგებები აღირიცხება იმ გაცვლითი კურსის შესაბამისად, რომელიც არსებობს ოპერაციის თარიღისათვის. უცხოურ ვალუტაში გამოსახული გარიგების განხორციელების შედეგად წარმოქმნილი გაცვლითი კურსის სხვაობები აისახება მოგება-ზარალის უწყისში იმ დღისათვის არსებული გაცვლითი კურსის შესაბამისად.

უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია ქართულ ლარში საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო თარიღისათვის გამოცხადებული ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის უცხოური ვალუტის ნაშთების ლარებში გადაყვანისათვის გამოყენებული ძირითადი განაკვეთი იყო:

	31-დეკ-19	31-დეკ-18
აშშ დოლარი	2.8677	2.6766
ევრო	3.2095	3.0701
თურქული ლირა	0.4821	0.5076
რუსული რუბლი	0.0464	0.0386

5.17 ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები (გაცემული სესხები და მოთხოვნები) და ვალდებულებები (მიღებული სესხები და ვალდებულებები) ურთიერთგადაფარება და აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წმინდა თანხით მხოლოდ მაშინ, როცა არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის კანონიერი უფლება და არსებობს განზრახვა იმისა, რომ აღნიშნული თანხები ანაზღაურდეს წმინდა ღირებულებით ან მოხდეს აქტივების და ვალდებულებების ანაზღაურება ერთდროულად.

შემოსავლების და ხარჯების ურთიერთგადაფარვა არ ხდება, თუ ის არ მოითხოვება და ნებადართული არ არის ფასის მიხედვით და არ არის თანდართული ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკაში.

შენიშვნა 6 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები

სააღრიცხვო პოლიტიკის შედგენისას, ჯგუფის მენეჯმენტს მოეხოთვება გააკეთოს დაშვებები და შეფასებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე, რომლებიც ცალსახად ზუსტად ვერ განისაზღვრება სხვა წყაროებიდან.

შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა ისტორიულ გამოცდილებას და სხვა დაკავშირებულ ფაქტორებს. რეალური შედეგები ამ შეფასებებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს. დაშვებები და შეფასებები მუდმივად გადაიხედება. შეფასებების გადახედვა აისახება იმ პერიოდისათვის, როცა ის განხორციელდა, თუ გადახედვა ზემოქმედებს მიმდინარე და მომდევნო პერიოდებზე.

ქვემოთ მოცემულია მნიშვნელოვანი შეფასებები მომავალზე და სხვა ძირითადი წყაროები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის, რომლებიც შეიცავენ დიდ რისკს, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების კორექტირება მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდისათვის.

ა) ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შეფასება ეფუძნება მენეჯმენტის გამოცდილებას მსგავსი აქტივების შეფასებასთან მიმართებაში. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისას მენეჯმენტი ითვალისწინებს საფარაულო გამოყენებას, საფარაულო ტექნიკურ გაუმართაობას, ფიზიკურ ცვეთას და გარემოს, სადაც ამ აქტივს უხდება მუშაობა. შეფასებებში ცვლილებებმა შეიძლება გამოიწვიოს მომავალში ცვეთის ხარჯის კორექტირება.

ბ) საიჯარო ვადის განსაზღვრა

საიჯარო ვადის განსაზღვრისას კომპანიის ზელმძღვანელობა ითვალისწინებს ყველა გარემოებას, რომელიც ქმნის სტიმულს რომ გამოიყენოს გაგრძელების ოფციონი ან არ გამოიყენოს შეწყვეტის ოფციონი. გაგრძელების ოფციონები (ან პერიოდები შეწყვეტის ოფციონების შემდეგ) გათვალისწინებულია საიჯარო ვადაში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს იჯარის გაგრძელების სათანადო საფუძველი (ან არ შეწყვეტის საფუძველი). შეფასების გადახედვა ხდება თუ მნიშვნელოვანი ცვლილება განხორციელდება გარემოებებში, რომელიც გავლენას ახდენს ამ შეფასებაზე და რომელიც მოქცეულია მოიჯარის კონტრაქტის ფარგლებში.

გ) ზღვრული სასესხო განაკვეთის განსაზღვრა

როდესაც ჯგუფს არ შეუძლია ადვილად განსაზღვროს იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი, იყენებს მის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს. ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივის გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. შესაბამისად, ზღვრული სასესხო განაკვეთი საჭიროებს შეფასების გაკეთებას როდესაც ჯგუფისთვის არ არის ზეღმისაწვდომი ემპირიული განაკვეთები ან როდესაც საჭიროა მათი იმგვარად დაკორექტირება რომ ასახოს იჯარის პირობები.

ჯგუფი ზღვრულ სასესხო განაკვეთს აფასებს ემპირიული მონაცემებზე დაყრდნობით, როგორცაა საკუთარ მოზიდულ სესხებზე საპროცენტო განაკვეთი. კომპანია იყენებს ერთსა და იმავე დისკონტირების განაკვეთს იჯარების იმ პორტფელისთვის, რომელთაც მსგავსი მახასიათებლები აქვთ.

შპს მისო ლიდერკრედიტი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 6 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები (გაგრძელება)

დ) სესხის გაუფასურების ზარჯი

ჯგუფი სესხების და მოთხოვნების ამოღებადობის შეფასებას აკეთებს გამოცდილებაზე და მენეჯმენტის მსჯელობებზე დაყრდნობით და როდესაც დაასკვნის, რომ ჯგუფი სავარაუდოდ მოდიანად ვერ მიიღებს მისაღებ თანხებს მაშინ აღიარებს გაუფასურების ზარჯს. ამგვარად სესხების გაუფასურების ზარჯი დამოკიდებულია მენეჯმენტის შეფასებებზე და მსჯელობებზე და შესაძლოა რეალური დანახარჯები განსხვავდებოდეს იმისგან, რასაც მენეჯმენტი ამ ანგარიშგებაში წარადგენს.

ე) გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა იძლევა სხვადასხვაგვარად ინტერპრეტირების საშუალებას. ჯგუფის მენეჯმენტი აღიარებს ვალდებულებებს მოსალოდნელი დამატებითი საგადასახადო გაანგარიშებებისთვის საგადასახადო აუდიტის შეფასებების შედეგის საფუძველზე, არის თუ არა იმის ალბათობა, რომ ჯგუფს დაეკისრება დამატებითი გადასახდები. როცა საბოლოო საგადასახადო შედეგები განსხვავდება თავდაპირველად აღრიცხული რაოდენობისგან, ეს სხვაობები გავლენას ახდენენ იმ პერიოდზე, როცა აღნიშნული განსაზღვრებები გაკეთდა.

უზრუნველყოფის საგნის რეალური ღირებულების შეფასება - მენეჯმენტი რეგულარულად განიხილავს უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებას. მენეჯმენტი იფენებს საკუთარ გამოცდილებას რეალური ღირებულების დასაორიენტირებლად. უზრუნველყოფის მოცულობა დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკზე.

შენიშვნა 7 ფული და ფულის ეკვივალენტები

	შენიშვნა	31-დეკ-19	31-დეკ-18
ნაღდი ფული	7.1	1,430,029	1,013,308
ფული ბანკში	7.1	4,430,855	5,033,097
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები		5,860,884	6,046,405

7.1 ფული და ფულის ეკვივალენტები ვალუტების მიხედვით

	31-დეკ-19	31-დეკ-18
ქართული ლარი (GEL)	1,739,481	3,001,206
აშშ დოლარი (USD)	469,019	2,461,589
ევრო (EUR)	3,556,143	384,898
თურქული ლირა (TRY)	1,948	11,388
რუსული რუბლი (RUR)	94,294	187,324
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები	5,860,884	6,046,405

ჯგუფის ფულადი სახსრების უმეტესობა არის იმ ბანკებში, რომლებიც Fitch-ის მიერ შეფასებულია როგორც "BB-" -ის და "B+" -ის მქონე (გრძელვადიანი რეიტინგი).

შენიშვნა 8 გაცემული სესხები

ჯგუფი სესხებს გასცემს ძირითადად ფიზიკურ პირებზე, ნებისმიერი მიზნობრივობით. ძირითადად ჯგუფი სესხებს გასცემს აშშ დოლარში 1 თვიდან 5 წლამდე ვადით. გაცემული სესხების წლიური პროცენტი ძირითადად მერყეობს 24 პროცენტიდან 30 პროცენტამდე. დაფარვის გრაფიკის მიხედვით გაცემული სესხები 2 ჯგუფად იყოფა: სესხის ძირის ვადის ბოლოს დაფარვით და ანუიტეტის პრინციპით. გაცემული სესხები უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით, ოქროთი და ავტომობილით, თუმცა გვხვდება არაუზრუნველყოფილი სესხებიც.

	შენიშვნა	31-დეკ-19	31-დეკ-18
იპოთეკური სესხი		14,777,406	12,933,409
ავტო ლომბარდი		2,843,709	366,161
ოქროს ლომბარდი		25,835,218	1,374,764
ბიზნეს სესხი		6,075,554	9,287,678
დარიცხული პროცენტი		1,721,902	1,131,150
მოთიანი გაცემული სესხები	8.1	51,253,789	25,093,162
მინუს: გაუფასურების რეზერვი	8.4	(3,980,726)	(3,775,509)
წმინდა გაცემული სესხები		47,273,063	21,317,653

შპს მისო ლიდერკრედიტი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 8 გაცემული სესხები (გაგრძელება)

8.1 მთლიანი სასესხო პორტფელი ძირის და დარიცხული პროცენტის მიხედვით

	შენიშვნა	31-დეკ-19	31-დეკ-18
სესხის ძირი	8.2; 8.3; 8.4; 8.6	49,531,887	23,962,012
დარიცხული პროცენტი		1,721,902	1,131,150
მთლიანი სასესხო პორტფელი		51,253,789	25,093,162

8.2 გაცემული სესხის ძირის განაწილება სესხის ვადიანობის მიხედვით

	31-დეკ-19	31-დეკ-18
1 წელზე ნაკლები	40,133,387	14,765,772
1-დან 3 წლამდე	5,354,716	6,867,954
3-დან 5 წლამდე	2,096,642	1,913,678
5 წელზე მეტი	1,947,141	414,608
სულ გაცემული სესხის ძირი	49,531,887	23,962,012

8.3 უზრუნველყოფის ანალიზი

ჯგუფის მიერ გაცემული სესხები უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით (მიწა, შენობა), ავტომობილით, ოქროთი.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს სესხის ძირის ნაშთების ანალიზს (სესხების გაუფასურების რეზერვის გამოკლების გარეშე) მათი შესაბამისი უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულებებთან მიმართებაში (გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლების გარეშე): რეალურ ღირებულებას გამოკლებული გირაოს გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები):

	31-დეკ-19		31-დეკ-18	
	სესხის მიმდინარე ღირებულება	უზრუნველყოფის FVLCS *	სესხის მიმდინარე ღირებულება	უზრუნველყოფის FVLCS *
იპოთეკური სესხი	14,777,406	26,704,601	9,238,558	67,102,131
ავტო ლომბარდი	2,843,709	7,527,555	366,160	2,806,271
ოქროს ლომბარდი	25,835,218	37,944,089	1,374,764	1,808,240
ბიზნეს სესხი	6,075,554	24,736,818	12,982,530	29,078,570
სულ	49,531,887	96,913,063	23,962,012	100,795,212

* FVLCS - უზრუნველყოფის რეალურ ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები

8.4 სესხების გაუფასურების რეზერვი

მოუხდავად იმისა, რომ ჯგუფის მიერ გაცემული ძირითადი სესხები უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით, ავტომობილით, მსესხებლისგან (ან მესამე პირისგან) მიღებული კრედიტით, გარანტიით, ძვირფასი ლითონებით/ქვებით ან ანტიკვარით, მენეჯმენტს მიზანშეწონილად მიაჩნია სესხების ვადაგადაცილების ხანგრძლივობის მიხედვით საეჭვო ვალების რეზერვის შექმნა. ამ რეზერვის დეტალები მოცემულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში:

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ვადაგადაცილებული დღეები	სესხის თანხა	რეზერვის თანხა
0	2%	37,484,884
1-30	5%	2,037,644
31-60	10%	4,997,846
61-90	25%	451,540
91-120	50%	1,464,932
120-180	75%	661,012
180<	100%	2,434,025
სულ	49,531,887	3,980,726

შპს მისო ლიდერკრედიტი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 8 გაცემული სესხები (გაგრძელება)

8.4 სესხების გაუფასურების რეზერვი (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

გადაგადაცილებული დღეები	სესხის თანხა	რეზერვის თანხა
0	2%	18,019,646
1-30	5%	1,120,174
31-60	10%	1,288,991
61-90	25%	190,311
91-120	50%	177,914
120-180	75%	269,023
180<	100%	2,895,953
სულ		23,962,012

ცვლილება სესხის გაუფასურების რეზერვში	31-დეკ-19	31-დეკ-18
ბალანსი ნაშთი 1 იანვრისთვის	3,775,509	4,151,016
პლიუს: მიმდინარე პერიოდის საეჭვო სესხები	2,311,488	6,247,026
მინუს: მიმდინარე პერიოდში ჩამოწერილი უიმედო სესხები	(63,691)	(120,139)
მინუს: აღდგენილი საეჭვო სესხები	(2,110,058)	(6,514,590)
გადაფასების შედეგი	67,478	12,196
ნაშთი 31 დეკემბრისთვის	3,980,726	3,775,509

8.5 გაცემული სესხები ეკონომიკური საქმიანობის მიხედვით

	2019		2018	
	თანხა	%	თანხა	%
სამომხმარებლო სესხები	30,207,779	61%	4,795,215	20%
ტრანსპორტირება და კავშირგაბმულობა	101,602	0%	3,280	0%
ვაჭრობა და მომსახურება	11,221,427	23%	12,641,200	53%
დანარჩენი სფეროები	8,001,079	16%	6,522,317	27%
ნაშთი წლის ბოლოს	49,531,887	100%	23,962,012	100%

შენიშვნა 9 საგადასახადო აქტივები / (ვალდებულება)

	31-დეკ-19	31-დეკ-18
მოგების გადასახადი	650,247	(57,127)
ქონების გადასახადი	(53,103)	-
საშემოსავლო გადასახადი	14,467	-
გადასახდელი დღგ	(317)	-
სხვა გადასახადები	(3,038)	-
სულ საგადასახადო აქტივები / (ვალდებულება)	608,256	(57,127)

შენიშვნა 10 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

ჯგუფი ქირაობს ქონებას მისი საკუთარი გამოყენების მიზნით, კერძოდ ოფისებისა და ფილიალებისთვის. საიჯარო კონტრაქტები არის ძირითადად ფიქსირებული ვადით 1-დან 6 წლის ჩათვლით.

აქტივის გამოყენების უფლება კონკრეტული კლასების მიხედვით მოცემულია ცხრილში:

შპს მისო ლიდერკრედიტი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 10 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები (გაგრძელება)

	შენიშვნები	სულ
ღირებულება		
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრისთვის	793,907	793,907
დამატებები	1,812,383	1,812,383
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,606,290	2,606,290
აკუმულირებული ცვეთა		
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრისთვის	-	-
პერიოდის ცვეთა	(471,640)	(471,640)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	(471,640)	(471,640)
ნარჩენი ღირებულება		
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრისთვის	793,907	793,907
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,134,650	2,134,650

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის საიჯარო ვალდებულებების ნაშთი არის 2,228,234 ლარი. საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში წარმოდგენილია როგორც საპროცენტო ხარჯი და შეადგენს 155,886 ლარს.

საიჯარო ხარჯი, რომელიც დაკავშირებულია მოკლევადიან იჯარებთან ანგარიშგებაში მიეკუთვნება საოპერაციო და ადმინისტრაციულ ხარჯებს და შეადგენს 155,502 ლარს.

იჯარებისთვის გადახდილი მთლიანი ფულადი სახსრები 2019 წლისთვის იყო 663,790 ლარი საშემოსავლო გადასახადის ჩათვლით, მათ შორის მოკლევადიანი იჯარებისთვის 123,772 ლარი.

შენიშვნა 11 ძირითადი საშუალებები

2019 წელი	კომპიუტერული ტექნიკა	ავეჯი და მოწყობილობები	სხვა აქტივები (ძირ. საშ.)	იჯარით აღებული ობიექტზე გაწეული კაპ. დანახარჯები	სულ
ისტორიული ღირებულება					
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	357,672	118,262	195,604	173,590	845,128
დამატებები	322,497	40,415	152,872	30,852	546,636
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	680,168	158,678	348,476	204,442	1,391,764
აკუმულირებული ცვეთა					
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	(149,699)	(50,790)	(85,143)	(81,133)	(366,765)
პერიოდის ცვეთა	(49,019)	(15,247)	(26,593)	(15,272)	(106,130)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის	(198,718)	(66,037)	(111,736)	(96,404)	(472,895)
ნარჩენი ღირებულება					
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	207,972	67,472	110,461	92,457	478,362
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	481,450	92,641	236,740	108,038	918,869
2018 წელი	კომპიუტერული ტექნიკა	ავეჯი და მოწყობილობები	სხვა აქტივები (ძირ. საშ.)	იჯარით აღებული ობიექტზე გაწეული კაპ. დანახარჯები	სულ
ისტორიული ღირებულება					
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	281,238	101,050	184,358	170,830	737,476
დამატებები	83,141	17,484	11,246	2,760	114,631
გასვლები	(6,707)	(272)	-	-	(6,979)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	357,672	118,262	195,604	173,590	845,128
აკუმულირებული ცვეთა					
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	(117,920)	(37,661)	(61,780)	(58,191)	(275,552)
პერიოდის ცვეთა	(35,894)	(13,316)	(23,363)	(22,942)	(95,515)
გასვლები	4,115	187	-	-	4,302
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის	(149,699)	(50,790)	(85,143)	(81,133)	(366,765)
ნარჩენი ღირებულება					
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	163,317	63,389	122,578	112,639	461,924
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	207,973	67,472	110,461	92,457	478,363

შპს მისო ლიდერკრედიტი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აზსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 12 არამატერიალური აქტივები

2019 წელი	პროგრამული უზრუნველყოფა	სულ არამატერიალური აქტივები
ისტორიული ღირებულება		
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	245,150	245,150
დამატებები	-	-
ჩამოწერები	-	-
რეკლასიფიკაციები	-	-
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	245,150	245,150
აკუმულირებული ცვეთა		
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	(120,836)	(120,836)
პერიოდის ცვეთა	(19,112)	(19,112)
ჩამოწერები	-	-
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის	(139,948)	(139,948)
ნარჩენი ღირებულება		
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	124,314	124,314
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	105,202	105,202
2018 წელი	პროგრამული უზრუნველყოფა	სულ არამატერიალური აქტივები
ისტორიული ღირებულება		
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	245,150	245,150
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	245,150	245,150
აკუმულირებული ცვეთა		
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	(98,752)	(98,752)
პერიოდის ცვეთა	(22,268)	(22,268)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის	(121,020)	(121,020)
ნარჩენი ღირებულება		
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	146,398	146,398
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	124,130	124,130

შენიშვნა 13 გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები

გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები მოიცავს ქ. თბილისში და რეგიონებში არსებულ აქტივებს რომელთა რეალიზაცია მენეჯმენტს გამიზნული აქვს უახლოესი 12 თვის განმავლობაში. მენეჯმენტს სჯერა, რომ ამ აქტივების გაყიდვა დიდი ალბათობით განხორციელდება და დაწესებული აქვს აქტივის გაყიდვასთან დაკავშირებული პროცედურები.

გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები ბალანსში წარმოდგენილია საბალანსო ღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

შენიშვნა 14 გადავადებული და მიმდინარე მოგების გადასახადი

გადავადებული გადასახადის კომპონენტები: აქტივი/(გაღდებულიება)

	31-დეკ-19	31-დეკ-18
აქტივის გამოყენების უფლება	(320,168)	-
ძირითადი საშუალებები	7,513	(8,332)
არამატერიალური აქტივები	(726)	(909)
ჯარიმებიდან მისაღები თანხები	(63,839)	(53,540)
მიღებული სესხები	27,278	27,278
საიჯარო ვალდებულება	334,236	
გადავადებული საგადასახადო აქტივი / (გაღდებულიება)	(15,706)	(35,503)

შპს მისო ლიდერკრედიტი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 14 გადავადებული და მიმდინარე მოგების გადასახადი (გაგრძელება)

გადასახადების გადავადების მიზეზები მოკლედ ქვემოთ არის მოცემული:

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები - საქართველოს საგადასახადო კოდექსს და ფასს-ს შორის არსებობს გარკვეული განსხვავებები აქტივების აღიარების კრიტერიუმებში, ცვეთა/ამორტიზაციის მეთოდებში, სასარგებლო მომსახურების ვადების განსაზღვრაში და გაუფასურების ზარალის აღიარებაში, რომლებიც წარმოშობს განსხვავებებს ფასს-ის მიერ განსაზღვრულ ძირითადი საშუალებების/არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებებსა და ამ აქტივების საგადასახადო ბაზას შორის. ეს სხვაობები წარმოშობს გადავადებულ გადასახადებს. ასევე, ზოგიერთი ძირითადი საშუალების ჩამოწრა, რომელიც ასახულია ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ერთ პერიოდში შეიძლება გამოიქვეყნოს საგადასახადო მიზნებისთვის მხოლოდ შემდგომ პერიოდში, როცა მოხდება კონკრეტული ადმინისტრაციული პროცედურების დასრულება.

აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები - საქართველოს საგადასახადო კოდექსს და ფასს-ს შორის არსებობს გარკვეული განსხვავებები აქტივების აღიარების კრიტერიუმებში, კერძოდ ფასს-ის მიხედვით იჯარა ზარჯად აღიარდება ცვეთის და საპროცენტო ზარჯის სახით, ხოლო საგადასახადო კოდექსის მიხედვით ზარჯად აღიარდება მხოლოდ საკონტრაქტო ღირებულება.

ჯარიმებიდან მისაღები თანხები - საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირვასამტეხლო და სხვა ჯარიმები აღიარდება საკასო მეთოდით, ფასს-ის მიხედვით კი მათი აღიარება უნდა მოხდეს ღარიცხვის მეთოდით. აქედან გამომდინარე, წარმოიქმნება გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება.

მიღებული სესხები - არარეზიდენტი კომპანიებისა და ფიზიკური პირებისგან მიღებული სესხების საპროცენტო ზარჯები გამოიქვეყნება საგადასახადო მიზნებისათვის საკასო მეთოდით, ანუ მათი გადახდისას. თუმცა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია ღარიცხვის მეთოდის გამოყენებით.

ცვლილება გადავადებულ გადასახადში წლის განმავლობაში	2019 წელი	2018 წელი
წლის დასაწყისი - აქტივი (ვალდებულება)	(35,503)	(23,097)
ცვლილება წლის განმავლობაში - სარგებელი / (ზარჯი)	19,797	(12,406)
წლის ბოლოს	(15,706)	(35,503)

მიმდინარე წლის მოგების გადასახადის ზარჯი	2019 წელი	2018 წელი
ნორმატიული საგადასახადო ზარჯი	348,741	(860,410)
ეფექტი გადავადებულ გადასახადზე	(19,797)	(12,406)
სულ მოგების გადასახადისგან (ზარჯი)/სარგებელი	328,944	(872,816)

შენიშვნა 15 სხვა აქტივები

	31-დეკ-19	31-დეკ-18
სხვა მოთხოვნები	165,560	102,942
მისაღები ჯარიმები და საკომისიოები	435,386	450,678
სხვა აქტივები	14,624	-
სულ სხვა აქტივები	615,571	553,620

შენიშვნა 16 მიღებული სესხები

	31-დეკ-19	31-დეკ-18
დამფუძნებლებისაგან მიღებული სესხები	13,523,255	5,746,732
სესხები კომერციული ბანკებიდან	6,300,521	-
სხვა პირებისგან მიღებული სესხები	11,445,308	2,363,620
გადასახდელი პროცენტი	1,259,971	532,808
სულ მიღებული სესხები	32,529,055	8,643,160

გაგუფს მიღებული აქვს სესხები დამფუძნებლებისგან, დაკავშირებული მხარეებისგან და სხვა არადაკავშირებული ფიზიკური და იურიდიული პირებისაგან (მათ შორის ბანკებისგან). სესხების აღება ძირითადად ხდება აშშ დოლარში წლიური 9%-12% საპროცენტო განაკვეთით. სასესხო ზელშეკრულებების მიხედვით საპროცენტო განაკვეთები ფიქსირებულია, თუმცა მომავალში შესაძლოა შეიცვალოს. სესხის საკონტრაქტო ზანგრძლივობა მერყეობს 1-დან 3 წლამდე, თუმცა ზოგიერთ შემთხვევაში, მხარეებს შორის მოლაპარაკების საფუძველზე შეიძლება კიდევ უფრო გახანგრძლივდეს.

შპს მისო ლიდერკრედიტი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 16 მიღებული სესხები (გაგრძელება)

მიღებული სესხის ძირი და პროცენტის თანხების განაწილება ვადიანობის მიხედვით

	31-დეკ-19	31-დეკ-18
1 წელზე ნაკლები	18,277,668	8,643,160
1-დან 3 წლამდე	14,251,387	-
სულ მიღებული სესხები	32,529,055	8,643,160

შემდეგი ცხრილები აჩვენებს აღებული სესხების ძირი თანხის ცვლილებებს პერიოდში:

2019 წელი	იურიდიული პირები	ფიზიკური პირები	სულ
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	8,643,160	8,643,159
მიღებული სესხის ძირის თანხა	6,358,826	21,244,480	27,603,306
ღარიცხული პროცენტი	26,501	1,694,407	1,720,908
გადახდილი ძირი	-	(4,485,204)	(4,485,203)
გადახდილი პროცენტი	(11,230)	(995,346)	(1,006,576)
საკურსო სხვაობა	(57,947)	111,408	53,461
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	6,316,150	26,212,906	32,529,055
2018 წელი	იურიდიული პირები	ფიზიკური პირები	სულ
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,823,194	8,825,665	10,648,859
მიღებული სესხის ძირის თანხა	-	4,093,656	4,093,656
ღარიცხული პროცენტი	76,238	1,047,858	1,124,096
გადახდილი ძირი	(1,754,708)	(4,763,707)	(6,518,415)
გადახდილი პროცენტი	(86,242)	(873,374)	(959,616)
საკურსო სხვაობა	(58,482)	313,062	254,580
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	8,643,160	8,643,160

შენიშვნა 17 საწესდებო კაპიტალი

შპს მისო ლიდერკრედიტის საწესდებო კაპიტალი განსაზღვრულია ლარში კომპანიის წესდების თანახმად. დამტკიცებული და განაღდებული საწესდებო კაპიტალი 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის შეადგენს 6,600,000 ლარს (2018 წელი: 5,300,000 ლარი). 2019 წლის 27 ნოემბერს დამფუძნებლებმა გაზარდეს საწესდებო კაპიტალი 1,300,000 ლარის ოდენობით.

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საწესდებო კაპიტალში წილთა გადანაწილება შემდეგია:

მეწილე	31-დეკ-19		31-დეკ-18	
	%-ული წილი	წილი საწესდებო კაპიტალში	%-ული წილი	წილი საწესდებო კაპიტალში
ადელინა საღოიანი	25.00%	1,650,000	25.00%	1,325,000
ტიტალ დასენი	75.00%	4,950,000	75.00%	3,975,000
	100.00%	6,600,000	100.00%	5,300,000

შენიშვნა 18 საპროცენტო ხარჯი

	2019 წელი	2018 წელი
საპროცენტო ხარჯი მიღებული სესხებიდან	1,674,220	1,435,689
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებიდან	155,886	-
სულ საპროცენტო ხარჯი	1,830,106	1,435,689

შპს მისო ლიდერკრედიტი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 19 სხვა ხარჯი

	2019 წელი	2018 წელი
ფინანსური პრემიის ამორტიზაცია	2,464,558	69,144
სხვა ხარჯი	260,757	20,570
სულ სხვა ხარჯი	2,725,315	89,714

ჯგუფმა 2019 და 2018 წლების განმავლობაში შეიძინა რამდენიმე მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის სასესხო პორტფელები, რის შედეგადაც ჯგუფს წარმოეშვა ფინანსური პრემია. პრემიის წარმოქმნის მიზეზს წარმოადგენს პორტფელების შესყიდვა მათ საბალანსო ღირებულებაზე მეტი თანხის ოდენობით. ფინანსური პრემიას ამორტიზაცია ერიცხება მისაღები სარგებლის სრულ პერიოდზე გადანაწილების შეთოდით.

შენიშვნა 20 საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2019 წელი	2018 წელი
პერსონალის ხარჯები	2,450,178	1,502,263
ცკუთა და ამორტიზაცია	596,697	117,783
რეკლამა	243,087	136,137
კომუნალური ხარჯები	169,563	130,849
იჯარის ხარჯები	155,502	460,478
იურიდიული და საკონსულტაციო ხარჯები	146,009	51,175
საოფისე ხარჯები (იჯარა, ინვენტარი და ა.შ.)	118,389	36,111
საკანცელარიო ხარჯები	76,068	39,025
დაცვის ხარჯები	68,102	49,270
მიწისინება და წამომადგენლობითი ხარჯები	38,034	16,793
საგადასახადო ხარჯები	21,049	6,429
სატრანსპორტო საშუალებების იჯარა და შენახვის ხარჯები	10,479	6,947
საფოსტო-სატელეგრაფო ხარჯები	6,018	5,856
დაზღვევის ხარჯები	853	753
სხვა საერთო ხარჯები	198,921	148,529
სულ საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები	4,298,949	2,708,399

შენიშვნა 21 ფინანსური რისკების მართვა

21.1 სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის სავალუტო კურსის მერყეობის რისკი, რომელიც უარყოფით გავლენას ახდენს ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობაზე და მოგებულობაზე. სავალუტო რისკი წარმოიშობა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივებისა და ვალდებულებებისგან.

ჯგუფს გააჩნია უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები - კომპანიის მიერ სესხების გაცემა და სესხის მიღება ძირითადად ზღუდა აშშ დოლარში, თუმცა მცირე შემთხვევაში გაცემულია ასევე ევროშიც. აქედან გამომდინარე, სავალუტო კურსის ცვლილება შესაძლოა მნიშვნელოვანი აღმოჩნდეს ჯგუფისათვის.

მენეჯმენტი აკონტროლებს სავალუტო რისკს, იმით, რომ ცდილობს აქტივები და ვალდებულებები ერთი და იმავე ვალუტაში ჰქონდეს. ჯგუფი სესხს ძირითადად გაცემს აშშ დოლარში და ამიტომ თავადაც სესხებს ძირითადად იღებს აშშ დოლარში.

ქვემოთ მოცემულია ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ცხრილი ვალუტების მიხედვით (შესაბამისი ეკვივალენტებით ლარში). ინვესტიციები არაფულად აქტივებში არ წარმოშობს სავალუტო რისკებს.

შპს მისო ლიდერკრედიტი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 21 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

21.1 სავალუტო რისკი (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრისათვის	ლარი	დოლარი 1 დოლარი = 2.8677 ლარს	ევრო 1 ევრო = 3.209 ლარს	სხვა ვალუტები	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,739,481	469,019	3,556,143	96,241	5,860,884
გაცემული სესხები	31,740,592	11,372,352	4,160,119	-	47,273,063
სხვა აქტივები	524,319	76,627	14,625	-	615,571
სულ ფინანსური აქტივები	34,004,393	11,917,998	7,730,887	96,241	53,749,519
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	12,031,900	17,278,555	3,218,600	-	32,529,055
საიჯარო ვალდებულება	660,659	1,567,575	-	-	2,228,234
სხვა ვალდებულებები	100,594	3,777	-	-	104,371
სულ ფინანსური ვალდებულებები	12,793,154	18,849,907	3,218,600	-	34,861,661
წმინდა სავალუტო პოზიცია	21,211,239	(6,931,909)	4,512,287	96,241	
2018 წლის 31 დეკემბრისათვის	ლარი	დოლარი 1 დოლარი = 2.6766 ლარს	ევრო 1 ევრო = 3.0701 ლარს	სხვა ვალუტები	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	3,001,206	2,461,589	384,898	198,712	6,046,405
გაცემული სესხები	11,908,248	9,409,405	-	-	21,317,653
სხვა აქტივები	553,620	-	-	-	553,620
სულ ფინანსური აქტივები	15,463,074	11,870,994	384,898	198,712	27,917,678
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	894,208	7,748,952	-	-	8,643,160
სხვა ვალდებულებები	62,450	6,087	-	-	68,537
სულ ფინანსური ვალდებულებები	956,658	7,755,039	-	-	8,711,697
წმინდა სავალუტო პოზიცია	14,506,417	4,115,955	384,898	198,712	

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ლარის მიმართ უცხოური ვალუტის კურსში ცვლილებების ზეგავლენის ანალიზი ჯგუფის სრული შემოსავლების ანგარიშგებაზე სხვა ცვლადების უცვლელობის დროს. უარყოფითი თანხები წარმოადგენს წმინდა შემცირებას სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში ან კაპიტალში, დადებითი თანხები კი ასახავს წმინდა შესაძლო ზრდას. საბაზისო ვალუტა არის ლარი. ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში.

ვალუტა	ცვლილება კურსში	2019 წელი		2018 წელი	
		გავლენა მოგებაზე	გავლენა კაპიტალზე	გავლენა მოგებაზე	გავლენა კაპიტალზე
აშშ დოლარი	-10%	(693,191)	(589,212)	(411,596)	(349,856)
	-5%	(346,595)	(294,606)	(205,798)	(174,928)
	5%	346,595	294,606	205,798	174,928
	10%	693,191	589,212	411,596	349,856

შპს მისო ლიდეკრედიტი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 21 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

21.2 ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ ჯგუფი ვერ შეძლებს დროულად მის მიმართ არსებული ვალდებულებების დაფარვას. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის შეუსაბამობისას.

მენეჯმენტი ასეთი ტიპის რისკების მართვას ახდენს ვადიანობის ანალიზით, განსაზღვრავს რა ჯგუფის სტრატეგიას მომავალი ფინანსური პერიოდისათვის. იმისათვის, რომ მართოს ლიკვიდურობის რისკი, ჯგუფი ახდენს მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების მუდმივ მონიტორინგს, რაც აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილია.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ვადიანობის ანალიზს ჯგუფის არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით. ქვემოთ წარმოდგენილი მონაცემები ეფუძნება ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიმართ მიწოდებულ ინფორმაციას.

2019 წლის 31 დეკემბრისათვის	1 წელზე ნაკლები ვადის მქონე	1-დან 3 წლამდე ვადის მქონე	3-დან 5 წლამდე ვადის მქონე	5 წელზე მეტი ვადის მქონე	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	5,860,884	-	-	-	5,860,884
გაცემული სესხები (წმინდა)	38,232,095	5,072,074	2,076,691	1,892,203	47,273,063
სხვა აქტივები	615,571	-	-	-	615,571
სულ ფინანსური აქტივები	44,708,550	5,072,074	2,076,691	1,892,203	53,749,518
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	18,277,668	14,251,387	-	-	32,529,055
საიჯარო ვალდებულება	738,461	1,105,243	384,530	-	2,228,234
სხვა ვალდებულებები	104,371	-	-	-	104,371
სულ ფინანსური ვალდებულებები	19,120,500	15,356,630	384,530	-	34,861,660
ლიკვიდურობის სხვაობა	25,588,049	(10,284,556)	1,692,161	1,892,203	18,887,858
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა	25,588,049	15,303,494	16,995,655	18,887,858	
2018 წლის 31 დეკემბრისათვის					
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6,046,405	-	-	-	6,046,405
გაცემული სესხები (წმინდა)	5,560,440	13,678,651	2,078,562	-	21,317,653
სხვა აქტივები	553,620	-	-	-	553,620
სულ ფინანსური აქტივები	12,160,465	13,678,651	2,078,562	-	27,917,678
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	8,643,160	-	-	-	8,643,160
სხვა ვალდებულებები	68,537	-	-	-	68,537
სულ ფინანსური ვალდებულებები	8,711,697	-	-	-	8,711,697
ლიკვიდურობის სხვაობა	3,448,768	13,678,651	2,078,562	-	19,205,981
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა	3,448,768	17,127,419	19,205,981	19,205,981	

შენიშვნა 21 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

21.3 საპროცენტო რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთებში ცვლილებებიდან, რომელიც ზეგავლენას მოახდენს ფულად ნაკადებზე ან ფინანსური აქტივების რეალურ ღირებულებებზე. ჯგუფის საოპერაციო შემოსავალი და ფულადი ნაკადები არ არის დამოკიდებული საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებებზე, ვინაიდან მიუხედავად იმისა რომ ჯგუფს აქვს მნიშვნელოვანი ოდენობის საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი აქტივები და ვალდებულებები, ყველა ამ ინსტრუმენტს აქვს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც არ არის დამოკიდებული ბაზარზე არსებულ საპროცენტო განაკვეთების მერყეობაზე.

21.4 საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი, როდესაც ერთი მხარის მიერ ფინანსური ინსტრუმენტის ვალდებულებების შეუსრულებლობა გამოიწვევს მეორე მხარის მიერ ფინანსური დანაკარგების მიღებას. საკრედიტო რისკი წარმოიშობა ფული და ფულის ეკვივალენტებიდან, სესხებიდან და მოთხოვნებიდან. მაქსიმალური საკრედიტო რისკი ჯგუფისათვის საანგარიშგებო თარიღისათვის იყო:

	31-დეკ-19	31-დეკ-18
ფული და ფულის ეკვივალენტები	5,860,884	6,046,405
გაცემული სესხები (წმინდა)	47,273,063	21,317,653
სულ საკრედიტო რისკი	53,133,947	27,364,058

ჯგუფის ფულადი სახსრები განთავსებულია სანდო ფინანსურ ინსტიტუტებში და მენეჯმენტი დარწმუნებულია, რომ არანაირი საკრედიტო რისკი მათ ფულად სახსრებს არ ექვემდებარება.

გაცემული სესხები არის ერთადერთი მუხლი, რომელიც წარმოშობს საკრედიტო რისკს ჯგუფისათვის. ჯგუფი ამ რისკს მართავს სესხის გაცემის სანაცვლოდ უზრუნველყოფის მოთხოვნით და სესხი/უზრუნველყოფის კოეფიციენტის საკმარისად მაღალ დონეზე შენარჩუნებით, რათა მოხდეს ყველა შესაძლო დანაკარგების რისკის გადაფარვა.

ჯგუფს გააჩნია პოლიტიკა და პროცედურები რისკების სამართავად. მათ შორის საკრედიტო კომიტეტი, რომელიც სასესიო აპლიკაციაში მოცემული ინფორმაციის ანალიზს ახდენს, რაც ამასთანავე აფასებს და ამცირებს საკრედიტო რისკს. საკრედიტო პოლიტიკის გადახედვა და დამტკიცება ხდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

შენიშვნა 22 ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

22.1 რეალური ღირებულებები და სააღრიცხვო კლასიფიკაციები

რეალური ღირებულების გამოთვლის მიზანია განისაზღვროს ის ღირებულება, რაც შეფასების თარიღისათვის შეიძლება მიღებული იქნას აქტივის გაყიდვიდან ან გადახდილი იქნას ვალდებულების დასაფარად ჩვეულებრივი ტრანზაქციის პირობებში ბაზრის მონაწილეთა შორის. მიუხედავად ამ მცდელობისა, რომ რეალურმა ღირებულებამ ასახოს ასეთი თანხა (რაც წინა წინადადებაშია აღნიშნული), საოპერაციო გარემოსათვის დამახასიათებელი ჩვეულებრივი განუსაზღვრელობების და შეფასებებში შესაძლო სუბიექტური ფაქტორების არსებობის გამო, არ უნდა ვიგულისხმოდ, რომ რეალური ღირებულება ზუსტად ასახავს იმ თანხას რაც შეიძლება აქტივის დაუყოვნებელი გაყიდვის შემთხვევაში იქნას მიღებული ან ვალდებულების დაუყოვნებელი დაფარვისთვის შეიძლება იყოს საჭირო.

ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის შეფასებული რეალური ღირებულება დაახლოებით მათი საბალანსო ღირებულების ტოლია. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების რეალური ღირებულება გამოითვლება ფულადი ნაკადების დისკონტირების მეთოდით, რომელიც ეფუძნება მომავალ ფულად ნაკადებს და მსგავსი ინსტრუმენტების დისკონტირების კოეფიციენტს საანგარიშო თარიღისათვის. ჯგუფი იყენებს შეფასების ფართოდ აღიარებულ მოდელებს ჩვეულებრივი და უფრო მარტივი ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების განსაზღვრად, რომლებიც იყენებენ მხოლოდ თვალსაჩინო საპაზრო მონაცემებს და ხელმძღვანელობის მხრიდან მცირედი დაშვებებისა და შეფასებების გამოყენება სჭირდებათ.

22.1 რეალური ღირებულებები და სააღრიცხვო კლასიფიკაციები (გაგრძელება)

ჯგუფი იყენებს შემდეგ დაშვებებს ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შეფასებისას:

- 18-48%-იანი დისკონტირების განაკვეთი გამოიყენება კლიენტებზე გაცემული სესხებიდან მისაღები მომავალი ფულადი სახსრების დისკონტირებისთვის;
- 5-12%-იანი დისკონტირების განაკვეთი გამოიყენება მიღებულ სესხებთან დაკავშირებული მომავალი ფულადი სახსრების გადახდების დისკონტირებისთვის.

შპს მისო ლიდერკრედიტი
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 22 ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები: რეალური ღირებულებები და სააღრიცხვო კლასიფიკაციები (გაგრძელება)

22.2 რეალური ღირებულების იერარქია

ჯგუფი იყენებს შემდეგ იერარქიას სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისათვის:

ღონე 1 ანალოგიური ფინანსური ინსტრუმენტების კოტირებული (არაკოტირებული) ფასები მოქმედ ბაზარზე.

ღონე 2 შემაჯავლი მონაცემები გარდა იმისა, რაც პირველ ღონეშია ჩაწერილი და რომლებიც ხელმისაწვდომია როგორც პირდაპირ (ფასები), ასევე ირიბად (ფასებისგან წარმოებული). ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლებიც შეფასებულია შემდეგი მონაცემების გამოყენებით: აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული საბაზრო ფასები მსგავსი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის; კოტირებული ფასები მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის, რაც განიხილება, როგორც ნაკლებად აქტიური; ან შეფასების სხვა მეთოდები, რომლის ფარგლებში ყველა მნიშვნელოვანი შემაჯავლი მონაცემები ხელმისაწვდომია პირდაპირ ან ირიბად საბაზრო მონაცემებიდან გამომდინარე.

ღონე 3 არათვალსაჩინო რესურსები. აღნიშნული კატეგორია შედგება ყველა ინსტრუმენტისგან, რომლის ფარგლებში შეფასების მეთოდიკა მოიცავს მონაცემებს, რომლებიც არ ეფუძნება თვალსაჩინო მონაცემებს და ხელმისაწვდომი შემაჯავლი მონაცემები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ ინსტრუმენტის შეფასებაზე. აღნიშნული კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომელთა შეფასება ხდება მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის კოტირებული ფასების საფუძველზე, რომლის ფარგლებში მნიშვნელოვანი არათვალსაჩინო კორექტირებები ან დაშვებებია საჭირო, რათა აისახოს სხვაობები ინსტრუმენტებს შორის.

შენიშვნა 23 კაპიტალის ადეკვატურობა

მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების საქართველოს ეროვნული ბანკი უსაზღვრავს კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს. ეროვნული ბანკის მოთხოვნის თანახმად მიკროსაფინანსო ორგანიზაციისთვის კაპიტალის მინიმალური ოდენობა უნდა შეადგენდეს 1 მილიონ ლარს. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ლიდერკრედიტის საწესდებო კაპიტალი არის 6,600,000 ლარი (2018 წელი: 5,300,000 ლარი), შესაბამისად კომპანია აკმაყოფილებს მინიმალური საწესდებო კაპიტალის მოთხოვნებს.

შენიშვნა 24 დაკავშირებული მხარეები

ზოგადად, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებული მხარეების ტრანზაქციების და ნაშთების დეტალები საანგარიშგებო პერიოდისათვის მოცემულია ქვემოთ:

ნაშთი დაკავშირებულ მხარეებთან 31-დეკ-2019	მიღებული სესხი	გადასახდელი პროცენტი	საიჯარო ვალდებულება
მეწილეები	13,523,255	661,611	246,486
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	10,728,010	430,422	30,090
სხვა დაკავშირებული მხარეები	716,925	28,853	205,897
სულ ნაშთი დაკავშირებულ მხარეებთან 31-დეკ-2019	24,968,190	1,120,886	482,473
ნაშთი დაკავშირებულ მხარეებთან 31-დეკ-2018	მიღებული სესხი	გადასახდელი პროცენტი	
მეწილეები		5,746,732	390,091
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები		1,304,470	76,313
სულ ნაშთი დაკავშირებულ მხარეებთან 31-დეკ-2018		7,051,202	466,404

შპს მისო ლიდერკრედიტი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ანხნა-განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 24 დაკავშირებული მხარეები (გაგრძელება)

ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან 2019 წელი	გადახდილი საიჯარო ვალდებულება	გადახდილი პროცენტი	იჯარის ხარჯი	საპროცენტო ხარჯი	ხელფასის ხარჯი
მეწილეები	25,055	93,295	70,125	996,119	45,000
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	7,084	139,956	-	505,015	185,851
სხვა დაკავშირებული მხარეები	145,342	113,971	1,933	115,568	76,926
სულ ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან 2019 წელი	177,481	347,222	72,058	1,616,702	307,777

ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან 2018 წელი	გადახდილი პროცენტი	იჯარის ხარჯი	საპროცენტო ხარჯი	ხელფასის ხარჯი
მეწილეები	187,439	118,500	655,871	45,029
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	279,768	-	206,553	224,000
სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	147,572	9,392	-
სულ ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან 2018 წელი	467,207	266,072	871,816	269,029

შენიშვნა 25 პირობითი ვალდებულებები

25.1 სასამართლო დავები

ბიზნესის ჩვეულებრივი ფუნქციონირების პირობებში, ჯგუფი წარმოადგენს სასამართლო პროცესის მხარეს. ანგარიშგების თარიღისათვის, ხელმძღვანელობისათვის არ არის ცნობილი ჯგუფის წინააღმდეგ აღძრული, შეჩერებული ან სასამართლოში დავის გადატანის რისკის მქონე დავების შესახებ, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვნად იმოქმედოს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე.

შენიშვნა 26 საწარმოს უწყვეტობის განხილვა

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მენეჯმენტი განიხილავს საწარმოს უწყვეტობასთან დაკავშირებულ საკითხებს, რათა დარწმუნდეს, რომ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა საწარმოს უწყვეტობის პრინციპის საფუძველზე სამართლიანია. მენეჯმენტი მიიჩნევს და დარწმუნებულია, რომ ჯგუფის უწყვეტ ფუნქციონირებას საფრთხე არ ემუქრება და არც თვითონ აქვს ჯგუფის ლიკვიდაციის ან საქმიანობის მნიშვნელოვანი შეზღუდვის გეგმები.

შენიშვნა 27 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2020 წლის დასაწყისში მსოფლიო მწვავე ვირუსული დაავადების კორონავირუსის ("COVID-19") გავრცელების საფრთხის წინაშე დავა. 2020 წლის 11 მარტს მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციამ კორონავირუსთან დაკავშირებით პანდემია გამოაცხადა. შექმნილი ვითარებიდან გამომდინარე საქართველოს მთავრობამ შეიმუშავა რიგი ღონისძიებები, მათ შორის გამოაცხადა საგანგებო მდგომარეობა და კომენდანტის საათი 2020 წლის 11 მარტიდან 22 მაისამდე პერიოდში.

ჯგუფის მენეჯმენტის შეფასებით COVID-19-თან დაკავშირებულ რისკებს მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენის მოხდენა არ შეუძლია ჯგუფის უნარზე საქმიანობა გააგრძელოს როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ.

გამომდინარე იქიდან, რომ ჯგუფის საქმიანობა მეტწილად დამოკიდებულია მის ძირითად მომხმარებელზე და მენეჯმენტს არ შეუძლია შეაფასოს COVID-19-ის გავლენა აღნიშნული მომხმარებლის ლიკვიდურობასა და ფინანსურ მდგომარეობაზე მიმდინარე პერიოდში, მენეჯმენტი ვერ აკეთებს ზუსტ პროგნოზს თუ რა ეფექტი ექნება ამ მოვლენას ჯგუფის საქმიანობაზე.

ბალანსის თარიღის შემდგომ აღვლილი არ ჰქონია სხვა ისეთ მოვლენებს, რომლებიც გამოიწვევდა დამატებით შესწორებებს და ცვლილებებს მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება "ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშების და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის პუნქტების მოთხოვნების შესაბამისად

შპს მისო ლიდერკრედიტის პარტნიორებს და ხელმძღვანელობას

ჩვენ გამოვთქვით მოდიფიცირებული მოსაზრება შპს მისო ლიდერკრედიტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2020 წლის 15 ივლისს, რომელიც მოიცავდა 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ ფინანსურ პერიოდს. აუდიტირებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს იმ მოვლენებს, ინფორმაციასა და მათ შედეგებს, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ. მმართველობის ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენები, ინფორმაცია და მათი შედეგები, რომლებიც ცნობილი გახდა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ, არ არის ჩვენ მიერ აუდიტირებული.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი ვალდებულებაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ 2020 წლის 28 სექტემბერს წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი "ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშების და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- იმ ფინანსური წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, თანხვედრაშია ამავე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს "ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშების და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

მიხეილ აბაიამე

28 სექტემბერი 2020 წელი

საქართველო, თბილისი

ფირმის რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-F-320544

აუდიტორის რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-A-865011

მმართველობითი ანგარიშგება

საქმიანობის მიმოხილვა

მისო „ლიდერ კრედიტი“ დაარსდა 2011 წელს. ამავე წელს ეროვნული ბანკის მიერ მიენიჭა მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის სტატუსი და დღემდე წარმატებით ახორციელებს ფინანსურ საქმიანობას. ჯგუფი მომხმარებლებს სთავაზობს ბიზნეს, იპოთეკურ, აგრო და სალომბარდო სესხებს, ფულად გზავნილებს, სავალუტო ოპერაციებს, საბიუჯეტო-კომუნალურ გადარიცხვებს.

ჯგუფი თავიდან მხოლოდ ორი ფილიალით იყო წარმოდგენილი. მომსახურების მაღალმა ხარისხმა და კონკურენტუნარიანმა პირებობმა რომელიც შექმნილია ჯგუფში განაპირობა კლიენტების ზრდა, რამაც მოითხოვა ქსელის გაფართოება, როგორც თბილისში, ასევე რეგიონებში.

2013 წლის აპრილში, რეორგანიზაციის შედეგად, მოხდა ასევე წარმატებულ მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის „რეალკრედიტთან“ შერწყმა.

2015 წლის მარტში, ჟენევაში, ორგანიზაცია „BID“-ის „Business Initiative Directions“ მიერ გადაეცა ოქროს ჯილდო განვითარებისა და მომსახურების ხარისხისათვის, ხოლო 2015 წლის დეკემბერში – ბრილიანტის. 2016 წელს, „Business Initiative Directions“-მა (BID) ლიდერობის, ხარისხის, ტექნოლოგიებისა და ინოვაციების შეფასებითი კრიტერიუმების გათვალისწინებით მიენიჭა ჯილდო – „2016 International Quality Summit Award“.

2017 წელს „ლიდერ კრედიტმა“ დაარსა შვილობილი კომპანია შპს ლიდერ ინვესტი. „ლიდერ ინვესტის“ ძირითადი საქმიანობა ფიზიკური და იურიდიული პირების დაკრედიტებაა.

2018 წელს ლიდერკრედიტმა მომხმარებელს შესთავაზა კონკურენტული პროდუქტი სალომბარდო მიმართულებით Lc 1.5, რომლის საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს 1.5%-ს თვიურად.

2018 წელს საფინანსო ბაზარზე სესხის აღების პროცედურის გამკაცრების პარალელურად ლიდერ კრედიტმა შეძლო პორტფელის მოცულობის შენარჩუნება.

ჯგუფის სათაო ოფისი თბილისში მდებარეობს. ჯგუფი ასევე წარმატებით არის წარმოდგენილი რუსთავეში, ბათუმში მარნეულში გორსა და ხარშურში. ამჟამად საქართველოს

მასშტაბით ჯგუფის 27 ფილიალი ფუნქციონირებს, რომლებიც მომხმარებლებს 24 საათიან რეჟიმში ემსახურებიან. ჯგუფის ძირითადი მიმართულება ფიზიკური და იურიდიული პირების დაკრედიტებაა.

ჯგუფი არის ფინანსური ინსტიტუტი, რომელიც აძლევს კლიენტს შეუზღუდავ შესაძლებლობას, მიაღწიოს წარმატებას მისი პირადი თუ ბიზნეს განვითარების ნებისმიერ საფეხურზე.

ჩვენი მისიაა დავაკმაყოფილოთ მიკრო და მცირე მეწარმეების ფინანსური მოთხოვნილებები, დავაფინანსოთ ბიზნესი, როგორც მიმდინარე აქტიურ, ისე საწყის ეტაპზე და ვიყოთ მათი საიმედო ფინანსური პარტნიორი.

ჯგუფის მისია არის მუდმივი სწრაფვა განვითარებისკენ.

მიკროსაფინანსოს ძირითადი მაჩვენებლები

2019 წელი ერთ-ერთი წარმატებული წელი იყო ჯგუფისთვის. 2019 წლის ჯგუფის მოგებამ შეადგინა 1 721 165 ლარი. წინა წელთან შედარებით შენარჩუნებულია ზრდის ტენდენცია მთლიან აქტივებში. 2019 წლის მთლიანმა აქტივებმა შეადგინა 58 982 036 ლარი, რაც 97%-ით მეტია წინა წლის მაჩვენებელზე. გაცემული სესხების მოცულობა წინა წელთან შედარებით გაზრდილია 73%-ით. ეს ძირითადად გამოწვეულია ახალი სასესხო პორთფელის შექმნით. 2019 წლის მთლიანმა ვალდებულებებმა შეადგინა 34 877 366 ლარი. ამ მხრივაც მონაცემები წინა წელთან შედარებით 296%-ით გაზრდილია რაც გამოწვეულია დამატებით მოზიდული სახსრებით. გვაქვს კაპიტალში 14% იანი ზრდა (2019წ - 24 104 670 ლარი) , რაც განპირობებულია დივიდენდის განაწილებაზე უარის თქმით და მიღებული მოგების კაპიტალში რეინვესტირებით.

ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

	დასრულებული წლისთვის (ლარი)			
	31-დეკ-19	31-დეკ-18	31-დეკ-17	31-დეკ-16
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	6 145 790	5 380 778	5 295 198	4 068 028
წლის მოგება	1 721 165	5 661 390	3 178 674	2 447 693
მთლიანი აქტივები	58 982 036	29 887 832	26 186 716	23 722 455
გაცემული სესხები	47 273 063	21 317 653	21 717 194	20 750 345
მთლიანი ვალდებულებები	34 877 366	8 804 327	10 764 601	11 479 014
მთლიანი კაპიტალი	24 104 670	21 183 505	15 422 115	12 243 441

სამომავლო გეგმები

ჯგუფის სამომავლო გეგმები ზრდას და განვითარებას უკავშირდება. აქტიურად განიხილება სასესიო პორთფელის შეძენა ბაზარზე არსებული სხვა მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებიდან და ლომბარდებიდან. ასევე მნიშვნელოვანია მომსახურების ხარისხის მუდმივი კონტროლი და კარდების კვალიფიკაციის ზრდა.

ბაზარზე შემოსულმა ახალმა რეგულაციებმა, კერძოდ კანონმა ფიზიკური პირების დაკრედიტების შესახებ (ძირითად ნაწილში სამომხმარებლო სესხების ნაწილში) გამოიწვია ჯგუფის პრიორიტეტების შეცვლა დაკრედიტების კუთხით და კონცეპტრაცია გარკვეული ტიპის სესხებზე, კერძოდ: ბიზნეს სესხები, ავტო და ოქროს ლომბარდები. ეს სამი მიმართულება არის ჯგუფისთვის პრიორიტეტი და სწორად ამ ხაზების განვითარებას ცდილობს. ავტო ლომბარდი ჯგუფისთვის სრულიად ახალი პროდუქტია, რომელიც 2019 წლიდან გაიშვება და პროგნოზირებულია სასესიო პორთფელის საკმაოდ სწრაფი ტემპით ზრდა.

ძალაში შევიდა მრავალი საკანონმდებლო ცვლილება მიკროსაფინანსო და ლომბარდების საქმიანობასთან დაკავშირებით. აღნიშნულის გათვალისწინებით ბაზარის ანალიზი აჩვენებს რომ ბევრი მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია და ლომბარდი დატოვებს ბაზარს, რაც გარკვეულ წილად გაზდება ჩვენი ჯგუფისთვის შესაძლებლობა, რომ შემოიერთოს მსგავსი სასურველი კომპანიები და ამით ბაზარზე გაიმყაროს პოზიციები.

კვლევები და გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული ღონისძიებები

2019 წლის მდგომარებით ჯგუფს არ ჩაუტარებია კვლევები. გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული ღონისძიებები არ ჩატარებულა.

ინფორმაცია ჯგუფის ფილიალების შესახებ

საქართველოს მასშტაბით ჯგუფის 27 ფილიალი ფუნქციონირებს, რომლებიც მომხმარებლებს 24 საათიან რეჟიმში ემსახურებიან. ჯგუფის პროდუქტებით, როგორც: სესხები, ფულადი გზავნილები, საკონვერტაციო ოპერაციები, საბიუჯეტო/კომუნალური გადარიცხვებით დაახლოებით 100 000-მდე მომხმარებელი სარგებლობს. ყოველწლიურად ეს რიცხვი იზრდება.

2019 წლის ბოლო მდგომარეობით ფუნქციონირებს ჯგუფის შემდეგი ფილიალები:

N	ფილიალის დასახელება	რეგიონი	ქალაქი/რაიონი	მისამართი
1	ცენტრალური (თამარ მეფე) ფილიალი	თბილისი	თბილისი	თბილისი, თამარ მეფის 11
2	ვარკეთილის ფილიალი	თბილისი	თბილისი	თბილისი, ჯავახეთის 32
3	გლდანის ფილიალი	თბილისი	თბილისი	თბილისი, ვეკუას 14
4	სამგორის ფილიალი	თბილისი	თბილისი	თბილისი, ახმეტელის მიმდებარე ტერიტორია
5	ისნის ფილიალი	თბილისი	თბილისი	თბილისი, მოსკოვის გამზირი 2ა
6	ავლაბის ფილიალი	თბილისი	თბილისი	თბილისი, ისნის მეტროს მიმდებარე ტერიტორია
7	მუხიანის ფილიალი	თბილისი	თბილისი	თბილისი, ქეთევან წამებულის 82
8	დიდი დიდიშის ფილიალი	თბილისი	თბილისი	თბილისი, მუხიანის მე-4 მიკრორაიონი
9	ბათუმის ფილიალი	აჭარა	ბათუმი	თბილისი, პეტრიწის #17
10	რუსთავის ფილიალი	შიდა ქართლი	რუსთავი	ბათუმი, წერეთლის 4
11	რუსთავის ფილიალი	შიდა ქართლი	რუსთავი	რუსთავი, ლეონიძის მიმდებარე ტერიტორია
12	რუსთავის ფილიალი	შიდა ქართლი	რუსთავი	რუსთავი, კოსტავას გამზირი #17
13	რუსთავის ფილიალი	შიდა ქართლი	რუსთავი	რუსთავი, მე 19 მიკრორაიონი
14	რუსთავის ფილიალი	შიდა ქართლი	რუსთავი	რუსთავი, მეგობრობის გამზირი #18
15	რუსთავის ფილიალი	შიდა ქართლი	რუსთავი	რუსთავი, შარტავას #8
16	რუსთავის ფილიალი	შიდა ქართლი	რუსთავი	რუსთავი, შარტავას გამზირი #19
17	რუსთავის ფილიალი	შიდა ქართლი	რუსთავი	რუსთავი, ლეონიძის მიმდებარე ტერიტორია
18	მარნეულის ფილიალი	შიდა ქართლი	მარნეული	მარნეული, რუსთაველის 49 ა
19	26 მაისის მოედანი N1	თბილისი	თბილისი	26 მაისის მოედანი N1
20	გამსახურდიას ქ. N3	თბილისი	თბილისი	გამსახურდიას ქ. N3
21	გურამიშვილის გამზ. N8	თბილისი	თბილისი	გურამიშვილის გამზ. N8
22	დადიანის N34. კორპ. N7	თბილისი	თბილისი	დადიანის N34. კორპ. N7
23	ვახისუბნის II მ/რ	თბილისი	თბილისი	ვახისუბნის II მ/რ
24	პეკინის 5	თბილისი	თბილისი	პეკინის 5
25	ხაშურის ფილიალი	შიდა ქართლი	ხაშური	ძნელაძის ქუჩა 1
26	გორის ფილიალი	შიდა ქართლი	გორი	ჭავჭავაძის ქუჩა
27	პრიმა ვარკეთილი	თბილისი	თბილისი	ჯავახეთის ქუჩა

ინფორმაცია პროდუქტების შესახებ

2018 წელს განხორციელდა მნიშვნელოვანი საკანონმდებლო ცვლილებები შეიზღუდა ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ზედა ზღვარი 50%-მდე. აიკრძალა ფიზიკური პირებისთვის სესხების უცხოურ ვალუტაში გაცემა, აიკრძალა ჯგუფური სესხების გაცემა. დადგინდა მაქსიმალური სესხის თანხის ლიმიტი 100 000 ლარის ოდენობით. ამავე საკანონმდებლო ცვლილებებით საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა მიიღო უფლებამოსილება სრული ზედამხედველობა გაუწიოს არასაბანო ორგანიზაციების საქმიანობას. მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ლიდერკრედიტიმ მყისიერად აუწყო ფეხი ახალ რეგულაციებს და მომხმარებლებს შესთავაზა მათზე მორგებული ოპტიმალური პროდუქტები, რომლებიც კანონმდებლობის სრული დაცვით გაიცემა.

დღეისთვის ჯგუფი სთავაზობს მომხმარებლებს სესხების სხვადასხვა მიზნობრიობისთვის. გასცემს სესხებს როგორც სამომხმარებლო მიზნობრიობით, ასევე ბიზნესის განსავითარებლად.

იპოთეკური სესხები - სარგებლობენ რეზიდენტი ფიზიკური და იურიდიული პირები, რომლებიც საქართველოს ტერიტორიაზე, ფლობენ და შეუძლიათ სესხის უზრუნველსაყოფად წარმოადგინონ უძრავი ქონება;

ბიზნეს სესხები - სარგებლობენ რეზიდენტი ფიზიკური და იურიდიული პირები, რომლებიც საქართველოს ტერიტორიაზე, ფილიალების 50 კმ-იან რადიუსში ეწევიან სამეწარმეო საქმიანობას (ვაჭრობა, წარმოება, მომსახურება).

აგრო სესხები - სარგებლობენ რეზიდენტი ფიზიკური და იურიდიული პირები, რომლებიც საქართველოს ტერიტორიაზე, ფილიალების 100 კმ-იან რადიუსში ეწევიან აგრო საქმიანობას (მეცხოველეობა, მებაღეობა).

ტურბო სესხები - სარგებლობენ რეზიდენტი ფიზიკური და იურიდიული პირები, რომლებიც საქართველოს ტერიტორიაზე, ფილიალების 20 კმ-იან რადიუსში ეწევიან სამეწარმეო საქმიანობას (ვაჭრობა, წარმოება, მომსახურება), აქვთ აგრო მეურნეობა ყოველთვიური შემოსავლით, ხელფასი, გაქირავებიდან შემოსავალი ან გზავნილები; აქვთ მინიმუმ 1 წლიანი განსაკუთრებულად კარგი საკრედიტო ისტორია (A,B,C ან D)

ოქროს ლომბარდი - სარგებლობენ რეზიდენტი ფიზიკური პირები, რომელთაც შეუძლიათ სესხის უზრუნველსაყოფად წარმოადგინონ ოქროს ნივთები.

ჯგუფი საიმედო პარტნიორია თითოეული მომხმარებლისთვის. ჯგუფი ხშირად ატარებს პრომო აქციებს. მომხმარებლებს გამოცდილი და პროფესიონალი თანამშრომლები პირადად

აცნობენ სიახლეების და აწვდიან ინფორმაციას ჯგუფში მომდინარე სხვადასხვა მათთვის სასარგებლო აქციების შესახებ.

დასაქმება „ჯგუფში“

თანასწორობა და ჩართულობა - ეს არის ჩვენი გუნდის დევიზი.

ჯგუფში დასაქმებულია 243 თანამშრომელი. არსებული ვაკანსიის თაობაზე განცხადების გამოქვეყნება ხდება ელექტრონული ფორმით. მიღებული რეზიუმეების გადარჩევის შემდეგ, თანამშრომელთა მიღება ხდება გასაუბრების საფუძველზე. ყურადღება ექცევა კანდიდატის, პროფესიული ცოდნის გარდა, მოტივაციას, სხარტ აზროვნებას და გუნდურობას. საწყის ეტაპზე მათთან ფორმდება სტაჟირების კონტრაქტი და სტაჟირების წარმატებულად გავლის შემდგომ ფორმდება შრომითი კონტრაქტი. ჯგუფი მუდმივად ზრუნავს თანამშრომლების პროფესიულ და პიროვნულ განვითარებაზე, შესაბამისად ვთავაზობთ სხვადასხვა ტრენინგებში და სასწავლო პროგრამებში ჩართულობას, ვცდილობთ შევქმნათ ოპტიმალური და ჯანსაღი პირობები ეფექტური და წარმატებული შრომისთვის.

უსაფრთხო გარემო

კანონმდებლობის შესაბამისად ჯგუფში დაცულია უსაფრთხოების სტანდარტები. ჯგუფის სათაო ოფისსა და ფილიალებში მოწყობილია აუდიო-ვიდეო მონიტორინგის და სიგნალიზაციის სისტემები. სამუშაოს სპეციფიკიდან გამომდინარე, ზოგიერთ ადგილას გამოყენებულია ბეტონის კედლები და ბრონირებული მინები. ფილიალებში გვყავს დაცვის თანამშრომლებიც. ყველა თანამშრომელი დატრენინგებულია როგორ მოიქცეს საეჭვო სიტუაციაში.

ფილიალებში განთავსებულია ცეცხლმაქრები და შენობის საევაკუაციო გეგმა. ასევე გამართულია სავენტილაციო სისტემა, რაც დადებითად აისახება თანამშრომლის ჯანმრთელობასა და შრომის ნაყოფიერებაზე.

ჯგუფის წინაშე არსებული ძირითადი რისკები

ჯგუფი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოში. საქართველოში მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების საქმიანობა რეგულირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. ეს

რეგულაციები მოიცავს მინიმალური საწესდებო კაპიტალის ფულადი სახით შენატანის განხორციელებას (მინიმუმ 500 000 ლარი 2018 წლის 1 სექტემბრამდე) და ფინანსური

ანგარიშგების წარდგენას ფასს-ების შესაბამისად. 2017 და 2018 წლებში განხორციელებული საკანონმდებლო ცვლილებების შედეგად საქართველოში დღესდღეისობით მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს ეკრძალებათ კლიენტებისგან დეპოზიტის მიღება და სესხად 100 000 ლარზე მეტი თანხის გაცემა. წლიური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი სესხის ძირითადი თანხის მაქსიმუმ 50% არის დაშვებული, ასევე წლიური ჯარიმის საპროცენტო განაკვეთი სესხის ძირითადი თანხის მაქსიმუმ 150%-ი.

არსებულმა სიტუაციამ რამოდენიმე მიკროსაფინანსო ორგანიზაციამ შეწყვიტა საქმიანობა, რადგან ფუნქციონირებისთვის საწირო საოპერაციო მოგებას ვეღარ იღებდა. ჩვენი ჯგუფის მხრიდან მოხდა მათი პორტფელების ნაწილის შეძენა. ამგვარი საკანონმდებლო ცვლილებები უარყოფითად მოქმედებს ბიზნესის შემოსავლიანობაზე და რისკის ქვეშ აყენებს ამ სფეროში არსებული კომპანიების არსებობას.

საკრედიტო, საბაზრო და სხვა რისკების მიმოხილვა

ჯგუფის საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე ჯგუფს შემუშავებული აქვს რისკების მართვის პოლიტიკა. რისკის მართვის მთავარი ამოცანაა მოახდინოს რისკების იდენტიფიკაცია და საპასუხო ღონისძიებების გატარება. რისკის მართვის საშუალებით შესაძლებელია გამოვლენილ იქნეს პოტენციური დადებითი, თუ უარყოფითი ფაქტორები, რაც გავლენას ახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე. რისკის მართვა მოიცავს პრაქტიკულად ყველა რისკს, რომელიც ეხება დაწესებულების საქმიანობას წარსულში, აწმყოსა და მომავალში. ჯგუფის სამეთვალყურეო საბჭო იღებს რისკის მართვის შესაბამის გადაწყვეტილებებს (რომელიც მოიცავს როგორც ქვემოთ აღწერილ ფინანსურ რისკს, ისე ბიზნესრისკებს, როგორიცაა გარემოს, ტექნოლოგიების და დარგის ცვლილებები) რეგულარულ შეხვედრებზე, რომლებიც მინიმუმ თვეში ორჯერ ტარდება. ჯგუფს ძირითადად აქვს საკრედიტო, ლიკვიდურობის და სავალუტო რისკები. მისთვის ასევე დამახასიათებელია საოპერაციო რისკები.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის კონტრაგენტი პარტნიორის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობით ან გაკოტრებით გამოწვეული რისკი. საკრედიტო რისკი მისოს შეიძლება წარმოეშვას თავის კლიენტებთან (შემდგომში – დებიტორები) სხვადასხვა საქმიანობიდან, როგორც კრედიტების გაცემა, ვაჭრობის დაფინანსება და სხვა. ღირეექტორატი პასუხისმგებელია საკრედიტო რისკის სტრატეგიისა და პოლიტიკის განხორციელებისა და პროცედურების შემუშავებისათვის, რომელთა საფუძველზეც მოხდება საკრედიტო რისკის განსაზღვრა, შეფასება, მონიტორინგი და კონტროლი. პოლიტიკამ და პროცედურებმა,

რომლებიც სწორად არის შემუშავებული და განხორციელებული, ხელს უწყობს ჯანსაღი დაკრედიტების სტანდარტებს, საკრედიტო რისკის მონიტორინგს, პრობლემური სესხების დადგენას და ამოღებას.

ჯგუფის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა უდრის თავისი ფულადი სახსრების (გადა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში), გაცემული სესხების, დებიტორული დავალიანების და წარმოებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებას.

კრედიტის გაცემისას განსაზღვრულია მთელი რიგი პროცედურები რისი დაცვაც ევალებათ საკრედიტო განყოფილების თანამშრომლებს. საკრედიტო ციკლის მნიშვნელოვანი შემადგენელი ნაწილებია: კლიენტებთან გასაუბრება, ფინანსურ-ეკონომიკური და უზრუნველყოფის ანალიზი, საკრედიტო კომიტეტის გავლა, გაცემული სესხების პერიოდული მონიტორინგი, ვადაგადაცილებული სესხების დაფარვაზე მუშაობა. სესხის გაცემისას ანალიზის პროცესში ხდება ბიზნესთან და მისი შემოსავლების მიღებასთან დაკავშირებული ყველა პირის გამოვლენა. ეკონომიკურად დაკავშირებული მსესხებლის არსებობის შესახებ ინფორმაცია მიეწოდება საკრედიტო კომიტეტს და დგება დაკავშირებული მსესხებლების კონსოლიდირებული უწყისი კომიტეტის შეხედულებისამებრ. ეკონომიკურად დაკავშირებულ მსესხებლებად ითვლებიან ბიზნეს პარტიორები, ოჯახის წევრები, უზრუნველყოფის მესაკუთრეები/თანამესაკუთრეები. ერთ მსესხებელზე ან მსესხებელთა ჯგუფზე გაცემული სესხების ჯამური ოდენობა არ აღემატება 100 000 (ასი ათასი)ლარს.

საკრედიტო ექსპერტი/კრედიტ ოფიცერი სესხის გაცემიდან, მთელი არსებობის პერიოდში ახორციელებს მასზე მიზნობრიობის და მიმდინარეობის მონიტორინგს.

მიზნობრიობის მონიტორინგი სტადარტულად ტარდება სესხის გაცემიდან 2-3 კვირიან პერიოდში და მიზნად ისახავს, განაცხადის შევსებისას მსესხებლის მიერ გაცხადებული,

კომიტეტის მიერ დამტკიცებული და ხელშეკრულების შესაბამის მუხლში მითითებული მიზნობრიობის შესრულების გადამოწმებას; იმ შემთხვევაში თუ მსესხებელმა არ შეასრულა ხელშეკრულებაში მითითებული მიზნობრიობის პირობები, მისი უფლებას იტოვებს ხელშეკრულების საფუძველზე ცალმხრივად, შეტყობინების გაგზავნის საფუძველზე, გაუზარდოს მსესხებელს საპროცენტო განაკვეთი ან მოსთხოვოს სესხის ვადაზე ადრე მთლიანად ან ნაწილობრივ დაფარვა;

მიმდინარეობის მონიტორინგის მიზანია სესხის არსებობის პერიოდში მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის პერიოდული მიმოხილვა სულ მცირე 3 თვეში ერთხელ; მისი

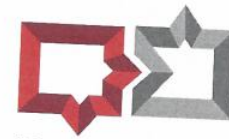
მიზანია საკრედიტო ექსპერტს ჰქონდეს წარმოდგენა მსესხებლის ფინანსულ მდგომარეობაზე, რომელიც აუცილებელია არსებული სესხის სრულად და დროულად დასაბრუნებლად; იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობა გაუარესებულია, საკრედიტო ექსპერტი ამზადებს შესაბამის ოქმს და წარადგენს საკრედიტო კომიტეტზე გადაწყვეტილების მისაღებად; ვადაგადაცილების მონიტორინგის მიზანია გამოავლინოს მსესხებლის ვადაგადაცილებაში გადასვლის მიზეზები და საკრედიტო კომიტეტს მისცეს საშუალება მონიტორინგის დროს ჩატარებულ ანალიზზე დაყრდნობით მიიღოს მაქსიმალურად სწორი გადაწყვეტილება.

სალომბარდო სესხებთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკები ძირითადად იმართება სესხების უზრუნველყოფის მოთხოვნით. არ არსებობს ერთი მსესხებელი, რომელზეც მნიშვნელოვანი ნაშთი მოდის, სალომბარდო სესხების მთლიან ნაშთთან მიმართებაში. თუ მსესხებელი 30 დღეზე მეტი ხნის განმავლობაში ვერ განახორციელებს ვალდებულების დაფარვას, მას ეგზავნება შეტყობინება, ხოლო 60 ან გარკვეულ შემთხვევაში 120 დღის ვადაგადაცილებაზე ჯგუფი ჩამოწერს სესხს და ახდენს უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციას.

საბაზრო რისკები

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის სავალუტო კურსის მერყეობის რისკი, რომელიც უარყოფით გავლენას ახდენს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე. სავალუტო რისკი წარმოიშობა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივებისა და ვალდებულებებისგან.

ჯგუფს გააჩნია უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები. მენეჯმენტი აკოტროლებს სავალუტო რისკს, იმით, რომ ცდილობს აქტივები და ვალდებულებები ერთი და იმავე ვალუტაში ჰქონდეს.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ ჯგუფი ვე შეძლებს დროულად მი მიმართ არსებული ვალდებულებების დაფარვას. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის შეუსაბამობისას.

მენეჯმენტი ასეთი ტიპის რისკების მართვას ახდენს ვადიანობის ანალიზით, განსაზღვრავს რა ჯგუფის სტრატეგიას მომავალი ფინანსური პერიოდისათვის. იმისათვის, რომ მართოს ლიკვიდურობის რისკი, ჯგუფი ახდეს მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების მუდმივ მონიტორინგს, რაც აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილია.

საპროცენტო რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთებში ცვლილებებიდან, რომელიც ზეგავლენას მოახდენს ფულად ნაკადებზე ან ფინანსური აქტივების რეალურ ღირებულებებზე. ჯგუფის საოპერაციო შემოსავალი და ფულადი ნაკადები არ არის დამოკიდებული საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებებზე, ვინაიდან მიუხედავად იმისა რომ ჯგუფს აქვს მნიშვნელოვანი ოდენობის საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი აქტივები და ვალდებულებები, ყველა ამ ინსტრუმენტს აქვს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთები, რომელიც არ არის დამოკიდებული ბაზარზე არსებულ საპროცენტო განაკვეთების მერყეობაზე.

საგანგებო ღონისძიებები და რისკები COVID-19-თან დაკავშირებით

Covid 19-ის პანდემიამ უპრეცედენტო გარემოებების წინაშე დააყენა ბიზნესი, 2020 წლის 11 მარტს ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ გამოაცხადა პანდემია, ხოლო მიმდინარე წლის 21 მარტს საქართველოს პრეზიდენტმა პრემიერ-მინისტრის წარდგინებით საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე საგანგებო მდგომარეობა გამოაცხადა. საგანგებო მდგომარეობის ფარგლებში

შეიქმნა ნებადართული საქმიანობების სია, სადაც მიკროსაფინანსო ინსტიტუტების საქმიანობა გამოცხადდა ნებადართულად და მათ ნაწილობრივ დისტანციურ რეჟიმში განაგრძეს მუშაობა.

იმის გათვალისწინებით, რომ ახალი კორონავირუსი სწრაფად ვრცელდებოდა მსოფლიოს ყველა ნაწილში, საერთაშორისო და ადგილობრივი ბიზნესი დადგა ახალი გამოწვევების წინაშე - პანდემიის, ეპიდემიის, კარანტინისა და იმ შეზღუდვების გათვალისწინებით, რასაც სახელმწიფო მმართველობის ორგანოები იყენებდნენ პანდემიასთან ბრძოლისათვის, განსაკუთრებით აქტუალური გახდა ბიზნეს სუბიექტების ფუნქციონირებისა და შრომითი საკითხების რეგულირება. საერთო ჯამში საქართველოში ისევე როგორ მთელ მსოფლიოში

კრიზისის გავლენის დაძლევა საერთო ამოცანა გახდა და სახელმწიფო ორგანოებმა დაუყონებლივ დაიწყეს სხვადასხვა საგანგებო ღონისძიებების განხორციელება ქვეყანაში.

ამ კუთხით გამოირჩეოდა საქართველოს ეროვნული ბანკის მითითებები და ახალი რეგულაციები რომელიც პირდაპირ ისახავდა მიზნად COVID-19-ის პანდემიის დროს ქვეყნის საფინანსო სექტორზე უარყოფითი ზეგავლენის შერბილებასა და ქვეყნის ეკონომიკის წახალისებას

საქართველოს ეროვნულმა ბანკის მიერ გატარებული მრავალი ღონისძიებებიდან მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს ეხებოდა შემდეგი :

1. 2020 წლის 1-ლი ივნისიდან ეროვნულმა ბანკმა მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტების ხელშეწყობისთვის ლიკვიდობის მიწოდების ინსტრუმენტი აამოქმედა, რომელიც ორი კომპონენტისაგან შედგებოდა. პირველი განკუთვნილი იყო კომერციული ბანკებისათვის, მეორე ინსტრუმენტი კი მიკროსაფინანსო ინსტიტუტებისათვის, რომლებიც, ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კრიტერიუმების შესაბამისი სასესხო პორტფელის მოცულობის ფარგლებში, ეროვნული ბანკის მხარდაჭერით, კომერციული ბანკებიდან სასესხო რესურსის მოზიდვას შეძლებდნენ. ლიკვიდობის მართვის ახალი მექანიზმი 2023 წლის ბოლომდე (2022 წლიდან შემცირებადი გრაფიკით), ყოველთვიური განახლების შესაძლებლობით იმოქმედებდა, ხოლო ფასს TIBRIM ერთთვიანი ინდექსი განსაზღვრავდა.
2. ეროვნულმა ბანკმა გაითვალისწინა მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების როლი საქართველოს რეგიონების ბიზნესისა და მოსახლეობის ფინანსური სერვისების მიწოდების კუთხით. შესაბამისად, ეროვნული ბანკი მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების ლიკვიდობის მხარდაჭერას "სვოპ" ოპერაციებით (200 მლნ აშშ დოლარის ოდენობით) უზრუნველყოფდა. ისევე როგორც ბანკების შემთხვევაში ზედმეტი კონცენტრაციის თავიდან ასაცილებლად, ერთ ორგანიზაციაზე დაწესდება მთლიანი მოცულობის 25%-მდე ლიმიტი, რაც მცირე ზომის ფინანსური ინსტიტუტებისათვის რესურსების ხელმისაწვდომობას ზრდიდა. სვოპ ოპერაციების ვადა განისაზღვრა 1 თვით, შემდეგი 1 წლის განმავლობაში ყოველთვიური განახლების უფლებით.
3. კომერციულმა ბანკებმა მსესხებლებს სამთვლიანი საშეღავათო პერიოდი შესთავაზეს, აღნიშნული საშეღავათო პერიოდის შეთავაზებულ აქციებთან დაკავშირებით საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა მნიშვნელოვნად შეარბილა სახედამხედველო მოთხოვნები, რათა მოქალაქეებისათვის ვალდებულებათა გადავადების პროცესში ბანკებს მაქსიმალური მოქნილობა ჰქონოდათ, აღნიშნულ ინიციატივას შეუერთდა მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების ნაწილი.
4. ბანკებს, სესხის გამცემ სუბიექტებს, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებსა და ვალუტის გადამცვლელ ჯიხურებს მიეცათ რეკომენდაცია მაქსიმალურად შეზღუდულ სერვისცენტრებში მომსახურე პერსონალისა და კლიენტებს შორის პირდაპირი ფიზიკური კონტაქტი, ასევე უზრუნველყოთ მათი პერსონალის მაქსიმალური დაცვა.

5. 2020 წლის ივნისის თვეში საქართველოს ეროვნული ბანკმა წერილობით მიმართა მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს მ/წლის ივნისის თვეში სესხების შესაძლო დანაკარგებისთვის დამატებით საერთო რეზერვის ფორმირების თაობაზე, მთლიანი საკრედიტო პორტფელის 5 %-ის ოდენობით, რომლის რეალიზაცია უნდა მომხდარიყო სპეციალურ რეზერვში ეტაპობრივად საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 5 ივლისის N142/04 ბრძანებით დამტკიცებული მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების აქტივების კლასიფიკაციისა და შესაძლო დანაკარგების რეზერვების ფორმირების წესის“ შესაბამისად.

ჯგუფის მიერ პანდემიის პერიოდში გატარებული ღონისძიებები

ჯგუფი, როგორც მაღალი სოციალური პასუხისმგებლობის მქონე ბიზნესი ჯგუფი აქტიურად ჩაერთო კორონა ვირუსის გავრცელებასთან დაკავშირებული პრევენციულ ღონისძიებებში, გამომდინარე იქიდან, რომ მოსახლეობას უწყევდა ფინანსურ მომსახურებას, რაც

სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია როგორც საზოგადოებისათვის, ასევე სახელმწიფოსთვის, არ შეუწყვეტია მუშაობა, მაგრამ ამის პარალელურად გაითვალისწინა ქვეყანაში შექმნილი ვითარება და ყველაფერს აკეთებდა, რომ ჯგუფის გუნდის წევრებს ემუშავა უსაფრთხო გარემოში და ასევე, თავის შესაძლებლობების ფარგლებში მაქსიმალურად იცავდა და ზრუნავდა თავის მომხმარებლებზე.

ჯგუფმა, ისევე, როგორც ყველა განვითარებულმა ჯგუფმა შეიმუშავა ბიზნესის უწყვეტობის გეგმა, რომლის განუყოფელ ნაწილსაც წარმოადგენდა პანდემიასთან ბრძოლის სცენარი და ის კონკრეტული სამოქმედო გეგმები, რომლებიც პანდემიის დაწყებისთანავე გატარდა ჯგუფში, კერძოდ:

- გადავიდა დისტანციურ მუშაობაზე, სადაც ამის შესაძლებლობა იყო;
- ფილიალებში მინიმუმამდე იქნა დაყვანილი თანამშრომელთა რაოდენობა და დაწესდა ორკვირიანი მორიგეობები, რომ არ შეფერხებულიყო, მაგრამ შედარებით უსაფრთხო გამხდარიყო მომსახურების პროცესი;
- შიდა სამუშაო შეხვედრები ტარდებოდა დისტანციურად;
- ფილიალებისთვის, სადაც მომხმარებლებს ემსახურებოდა, ასევე ღია ტიპის ოფისებისთვის იცავდა მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის მიერ გაწერილ რეკომენდაციებს.

- გამოაცხადა 3 თვიანი საშელვათო პერიოდი ყველა მომხმარებელისთვის, რომლის ეკონომიკურ საქმიანობაზეც უარყოფითად აისახა შექმნილი მდგომარეობა;
- დისტანციურ რეჟიმში დაიწყო განაცხადების მიღება საშელვათო პერიოდის ამოქმედებასთან დაკავშირებით;
- მოქალაქეებს კონსულტაციას უწევდა ცხელი ხაზის და სხვა ონლაინ არხების მეშვეობით;

საკრედიტო პოლიტიკის ცვლილებები როგორც Covid 19-ის პანდემიასთან ბრძოლის იარაღი

მსოფლიო პანდემიიდან გამომდინარე, იქნა რა გათვალისწინებული ქვეყანაში მიმდინარე ეკონომიკური პროცესების შეფერხება, კოპანიაში გაატარდა პანდემიით გამოწვეული ზარალის რისკების ანალიზი, გადაიხედა და სრულად შეიცვალა დაკრედიტების პოლიტიკა მიმდინარე რისკებიდან გამომდინარე. შეიქმნა ახალი რისკ კატეგორიები და სეგმენტები დაკრედიტების კუთხით. არსებული გამოწვევების გათვალისწინებით მოახდინა სესხების გადავადება სეგმენტების მიხედვით და შესაბამისი ფინანსური რეზერვების შექმნა.

დაზარალებული სეგმენტის ხელშეწყობის მიზნით გადავადებული სესხებზე გაცემული იქნა დამატებითი საშელვათო ვადები, კოპანიების ფინანსური რეაბილიტაციის მიზნით და აიგო მათ შემოსავლებზე მორგებული ახალი გადახდის გრაფიკები. აქტიურად მიმდინარეობს რესტრუქტურირებული პორტფელის ანალიზი.

პრევენციის მიზნით დაიგეგმა ვირუსის გავრცელების შესაძლო შემთხვევაში ადამიანური რესურსების განაწილების გეგმა. პროცესებიდან გამომდინარე მაქსიმალურად ხდება არსებული რეკომენდაციების დაცვა.

Covid 19-ის სამომავლო რისკები

მიუხედავად კორონას ვირუსთან ბრძოლის ხანმოკლე გამოცდილებისა ყველა ბიზნეს სუბიექტი და მათ შორის ჯგუფის გუნდიც ვაცნობიერებთ, რომ კორონავირუსის პანდემია ძალიან სერიოზული გამოწვევაა და შესაძლოა, ის კიდევ უფრო მეტად დამძიმდეს რასაც მოყვებს კვლავ :

1. საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადება;
2. დაწესდეს სესხებზე დამატებითი შეღავათები (გადახდების გრაფიკის გადავადება/ სააღსრულებოი საქმეების დაწყების გადადება.

ლიდერ
კრედიტი

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია

3. დადგეს საჭიროება მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები გადავიდნენ მხოლოდ ან დიდი ნაწილი დისტანციურად მომსახურების რეჟიმზე, რაც თავის თავში მოიცავს შემდეგ გამოწვევებს :

- ტექნიკური მომზადება - ჯგუფს შეიძლება არ ჰქონდეს მზად ის ტექნიკური ინფრასტრუქტურა, რომელიც თანამშრომელთა შეუფერხებლად მუშაობისთვის არის საჭირო
- უსაფრთხოება - ფორსმაჟორულ სიტუაციაში ხშირად ყურადღების მიღმა რჩება ინფორმაციული უსაფრთხოების კონტროლის მექანიზმის გათვალისწინება
- Call Center-ების მობილიზება და დისტანციური არხების განვითარება

მიუხედავად ზემო ჩამოთვლილი რისკებისა თანამდეროვე ბიზნეს გარემო და მათში მომუშავე კომპანიები ადაპტირებულია უკვე ახალ რეალობასთან, მოსახლეობამ ბევრად მეტი იცის ვირუსის შესახებ ვიდრე პანდემიის დასაწყისში, შესაბამისად მომავალში მოსალოდნელი რისკების მართვაც გაიოლებული იქნება.

ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ჯგუფის ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენა არ არის კითხვის ნიშნის ქვეშ, ჯგუფის ხელმძღვანელობა განაგრძობს ყოველდღიური ვითარების მონიტორინგს და ის შესაბამისად მოქმედებს. ჯგუფის გრძელვადიანი მიზნებიც უცვლელი რჩება.

ზაზა ნარაკიძე

დირექტორი

შპს მისო ლიდერკრედიტი

თარიღი: 29 სექტემბერი 2020

თეონა მოხევიშვილი

მთავარი ბუღალტერი

შპს მისო ლიდერკრედიტი

თარიღი: 29 სექტემბერი 2020

თ. მოხევიშვილი